

SAVAITINIS DRAUGAS

LIETUVIŲ KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Laikraštis,
Eina kas ketvirtadienis
Preiame. kaina metams \$1.50
Užrubežyje \$2.50
Pavieni numeriai 3c.
"SAVAITINIS DRAUGAS"
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel. Drover 6114.

"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lithuanian Catholic Weekly
Published every Thursday by
Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel. Drover 6114.
Yearly subscription in U. S.
\$1.50; Foreign countries \$2.50.
Single copy 3c.

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

Metai-Vol.-VIII

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 14 DIENA RUGS. (SEP.) 1916 M.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

No.37

TALKININKU PERGALES BALKANUOSE

SAJUNGININKAI EINA PIRMYN MAKEDONI- JOS FRONTE.

Londonas. — Visa sąjungininkų kariuomenė Makedonijos fronte pradėjo užpuolimą prieš bulgarus tokiu smarkumu, kad bulgarai be atsišaukimo nešinosi atgal. Kaip kokia audra pakilo prieš bulgarus francūzai, anglai, serbai, černogorai ir albanai.

Anglų armija po smarkaus mušio perėjo Struma upę ir paėmė visą bulgarų apšaukimo sistemą su Nivologenu miestu.

Kiek toliau francūzai paslėpusi mušasi su bulgarais. Francūzai paėmė Yenimah miestą.

Vakaruose nuo Vardar upės kita francūzų armijos kolonuma paėmė mylią bulgarų apšaukimo.

Paskiau gauta žinia iš Salonikų, kad bulgarai visu frontu prieš sąjungininkus neatsilaikė ir traukiasi atgal.

BULGARAI - VOKIEČIAI MĖGINA PEREITI DUNOJŲ.

Londonas. — Bulgarijai vokiečiai pradėjo bombarduoti trečią Rumunijos tvirtovę Giurgevo. Šita tvirtovė yra kitų pusė Dunajaus. Didžiulėmis armotomis norima sudaužyti tvirtovę ir pereiti per Dunajų.

PALIUSAVO GENEROLĄ.

Vienna. — Austrijos kariuomenės generolas Pflanzler - Baltin pateikė eieceriui rezignaciją. Sakosi sergys ir tolesniai negalės pildyti savo pareigų karės lauke. Eiecerius Pranas Juczas generolo rezignaciją priėmė. Gen. Pflanzler - Baltin su savo armija veikė prieš rusus ir rumunus Bukovinos ir Transilvanijos frontuose.

RUMUNAI PAĖMĖ ADA - KALE.

Londonas. — Iš Bukaresto pranešama, kad rumunai paėmė Ada - Kale salą Dunajuje, priešais austrų miestą Orsova.

Austrijos vyriausybė daug pinigų išleidžiusi tės salos sustiprinimui.

Dabar rumunai pilnai kontroliuoja komunikaciją Dunajumi.

RUSAI PAĖMĖ KAPUL KALNĄ.

Petrogradas. — Bialy Ceremo upės apylinkėse, Karpatoose, rusų kariuomenė paėmė kelias augštumas. Austrų kontratakos atmuštos.

Rusai paėmė Kapul kalną ir visas aplinkines augštumas. Paimta nelaisvė 13 austrų oficerių ir suvirš 900 kareivių. Be to rusams teko 7 kulkasvaizdžiai, 3 apšaukimo mirtinos ir vienas prolektorius.

FRANCUZAI EINA PIR- MYN SOMME FRONTE.

Londonas. — Šiauriniuose Somme upės francūzai uždavė didelį smugį vokiečiams 4 mylių ilgio frontu. Į pusvalandį francūzai paėmė pirmosios vokiečių linijos apšaukus ir suvirš 1,500 vokiečių kareivių. Tuo savo laimėjimu francūzai nužengė arčiau Peronne miesto, svarbaus geležinkelio centro.

DIDELĖ BETVARKĖ GRAIKIJOJ.

Atėnai. — Kelinta jau diena tęsiasi kabineto krizis. Vieni ministeriai nori, kad Graikija tuojaus stotų karėn sąjungininkų pusėje. Kiti laikosi kara-

liaus nuomonės — priešais kare. Ministerių pirminkas Zaimis norėjo atsišaukti, bet karalius nesutiko. Karalius su ministrais kasdien atlaiko posėdžius ir nieko gero netaria. O čia sąjungininkai ant sprando stovi ir prievarta stumia karėn.

Atmaininga visgi turės pagaliau įvykti. Jei Graikija bus įvelta karėn, karalius tuomet, sakoma, pasitrauks nuo sosto.

ATPLAUKIA NAUJA NAR- DANČIOJI LAIVĖ.

Berlynas. — Iš Bremeno gauta žinia, kad dar viena vokiečių nardančioji prekybinė laivė iš ten išplauksianči į Ameriką pabaigoje rugšėjo. Laivė "Deutschland" po sunkiai kelionei taisorai. Prekybinių nardančių laivų kompanijos direktorius Heinegen paklaustas, kumeit laivė "Bremen" prišus į Ameriką. "Vienas Dievas težino", atsakė ir daugiau nenorėjo kalbėti tame dalyke.

A. † A.

Siandie gavome liudną žinią, jog Jėriškyje, Kauno gub., Panevėžio apskr. m. rė plačiai žinomas lietuvių rašytojas kanaanikas Jonas Balvočius ("Gerutis"). Plačiau apie vėlonį parašysime kitame numeryje.

VOKIETIJA UŽBLOKU- SIANTI ANGLIJĄ.

Berlynas. — Vokietija galutinai nusprendžiusi užblokuoti Angliją pradėjus ateišančio sausio mėnesiu. Tam tikslui gaminama 300 nardančių laivų. Šiomis laivėmis vokiečiai apšaus visą Angliją ir nešis įveikti arba išveikti maisto ir kitokių prekių, ypač karės amunicijos ir ginklų.

BULGARIJAI REIKALINGI PINIGAI.

Haaga. — Bulgarijos karalius Ferdinandas su savo sunumi Borisu ne veltui apsilankė pas kaizerį vakarišiam karės fronte. Jis reikalavęs pinigų karės vedimui. Kaizeris pasižadėjęs parupinti pinigų Bulgarijai.

PAGROBĖ \$150,000,000 BELGIJOJE.

Londonas. — Iš Haagos pranešama, kad Vokietijos militarinė vyresnybė pagrobė 150 milijonų dolerių iš belgų tautinio banko. Vokietijos vyriausybė tuos pinigus su 5 nuosimėniu pasižadėjo sugrąžinti už dviejų metų pasibaigus karėi.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ".

MOTERŲ KATALIKŲ SA- JUNGA ITALIJOJ.

Italijoje katalikės moterys darbuojas su didžiu pasisekimu, delto, kad turi šviešius ir nuoseklus vadus. Vyriausia jų valdyba yra Ryme. Sąjunga pavesta šventos Kotrinos Sienietės globai. Svarbiausis sąjungos tikslas — išauklėti dorą tikintį jaunimą. Svarbės moterys stengias susipažinti su vaikų auklėjimo būdu, mokina vaikus katekizmo. Turino mieste įkurti kursai priruošimui tinkamų katekizmo mokytojų.

Mūsų gi moterys apie vaikų auklėjimo būdą nei suvoki, nei suvoki. Delto vaikai ir auga, kaip medžiai aške.

OLANDIJĄ BĖGA VOKIE- ČIŲ KAREIVIAI SU NELAISVIAIS.

Haaga. — Į Olandiją kas savaitę šimtais atbėga Vokietijos kareiviai dezertoriai ir paimti vokiečių nelaisvėn rusai, francūzai ir anglai kareiviai. Taip skaitlingai kareiviai ir nelaisviai bėga todėl, kad Olandijos rubežius nėra taip atstiečiai saugojamas, kaip karės pradžioje. Nelaisviai pabėgėliai su nepagydytomis žaizdomis, išalkę, apiplyšę, su ženklais ant ku-

no nuo mušimo. Anot jų pasakojimo, šimtai nelaisvių vokiečių stovyklose miršta badumi, nuo persidirbimo, nuo neišpasakytų persekiojimų ir kuno bausmių. Visi nelaisviai kasdien valgydami tik skysta sriuba, pagaminta iš burokų su bulviniais miltais. Nelaisviamis kai kada dar padalinama po riekutę duonos.

Daug iš nelaisvių pabėgėlių vokiečių parubežinės sargybos kareiviai mušauja. Kai kurie vokiečių parubežinės sargybos kareiviai pasigamina civilius rubus ir juos laiko paslėpę krumuose.

Vienas belgas, pabėgęs iš vokiečių nelaisvės, pasakoją:

Iš Belgijos bėgdamas artinuosi prie Olandijos rubežiaus. Staiga netikėtai užėjau ant vokiečių parubežinės sargybos kareivio, kurs mane su šautuvu sulauko.

"Štai, žiūrėk", aš jam sakau išitraukęs iš kišenius sauja pinigų", duosiu tau visus, tik man nieko nedaryk. Aš žinau, kad savo gaivą statau pavojum, bet geriau mirti, negu ilgiau gyventi šioj vargo ir ašarų šalyje. Leisk man keliauti į Olandiją".

Kareivis susiraukė ir pastūmėjo šalin mano ranką su rodama jam pinigais. "Gerai", sako jis, "bet tu negali eiti vienas. Aš eisiu su tavimi drauge. Padėk truputį".

Kareivis įlindo į šale stovinčius krumus ir apsisėdė civiliais rubais. Ir veikiai abudu atsiderėva toli Olandijoje.

Paskui man tas kareivis dezertoris pasakojo, jogi daug vokiečių kareivių nori pabėgti į Olandiją, bet neturi civilių rubų ir pinigų ir neįsitikinę rasti sau kokią darbą Olandijoje. O kuomet prie jų kareivių pasiuoka koks nelaisvis su pinigais, tuomet jau kitas išro-kavimas.

Daug rusų nelaisvių, atbėgę Olandijon, po laukus slapstosi, nes jie nežino, kokioj šalyj jie esą.

SIANDIE VAKARE DIDELIS SUSIRIN- KIMAS SV. JURGIO PARAPIJOS SVE- TAINEJE.

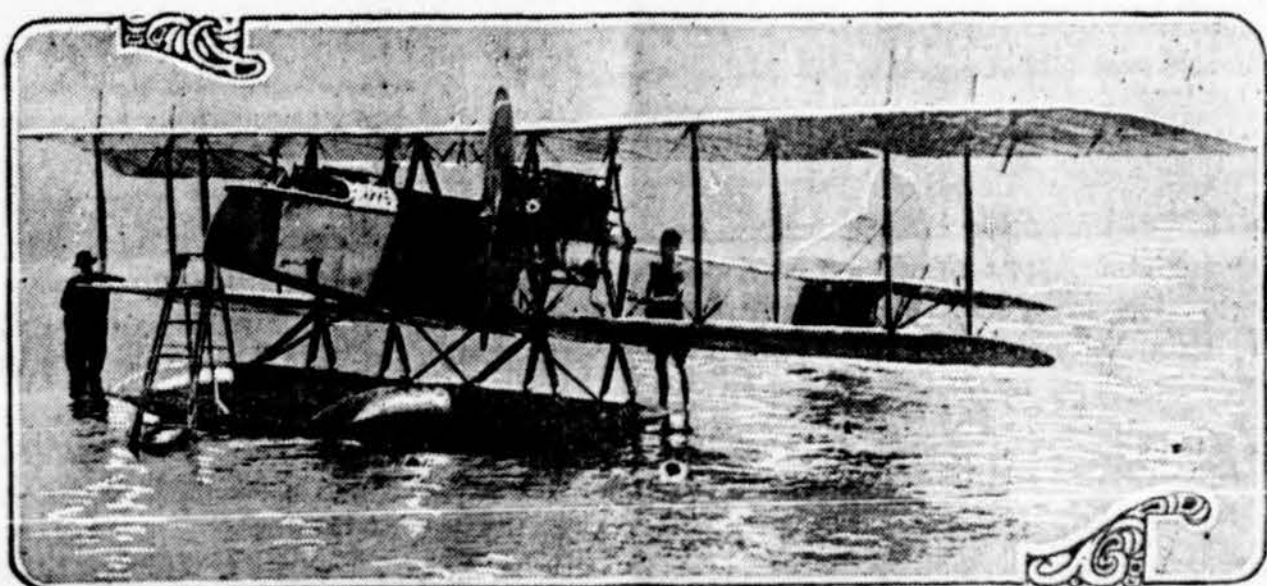
VISI ATEIKITE!
(Skaitykite apie tai
ant 4 puslapio)

Kova su be- dieviais par- mazonais

Belgijos katalikai vis labiau ir labiau ima suprasti, koki žmonijai nelaimė yra bedieviai. Dabar Belgijoje jau susitvėrė galinga sąjunga, uždėjo savo laikraštį, kurio užduotis yra kovoti su bedieviais. Sąjunga greitai platinas. Laikraštis vis daugiau ir daugiau turi skaitytojų. Kada lietuviai supras, koki nelaimė yra bedievytė, kada imsis ištikrųjų su ja kovoti?

PAMINKLAS KUNIGUI BOSKO.

Italijos mieste Turine rengiama statyti kunigui Bosko gražus paminklas. Tas nolis kunigas tikrai to užsiėmė. Jisai buvo tikru našlaičių prieteliu: rinkdavo juos, šelpdavo juos, duodavo jiems valgyti, drabužius, prieglaudą. Paskiaus jis įsteigė tam tyčia našlaičiams gražiausius namus. Tuos našlaičius jis ten mokydavo tikėjimo tiesų, amaty, kad paskiaus tie našlaičiai patis sau duoną galėtų pelnyti. Tokių našlaičių prieglaudų, įsteigtų rūpesčiu ar paraginimu kunigo Bosko, Italijoje jau skaitosi tukstančiais. Boskos met prie jų kareivių pasiuoka koks nelaisvis su pinigais, tuomet jau kitas išro-kavimas.

Naujos rūšies Suv. Valstijų hidroplanas, kurs į 10 minučių gali pasikeiti 5,000 pėdų augštumon.

LIETUVOS REIKALAI

PABĖGĖLIAI IEŠKO SAVIŠKIŲ AMERIKOJE.

Veronika Kliazis nori susirašinėti su savo giminėmis Amerikoje — Jurgiu Mikolajunu, Ona Pangiene, Marijona Vališonis ir ir A. Vališonis.

Adresas: Kostroma, Litovski Komitet, Rusina 34, Veronika Kliazis. Russia.

Stasius Stanislovaitis Kopas nori susirašinėti su pažįstamais amerikiečiais. Adresas: Maskva, Miliutin-ski pereulok, ūcėboje zavedenie "Znanie", karsistu Stanislavu Kopaču. Russia.

Petras Jankevičius paieško savo brolio, Konst. Jankevičiaus, kurs gyvenęs 5 metai Chicagoje. Prašomas tuojau atsilepti adresu:

Dieistvujuščaja armija, štab osadnogo artileriskago polka, staršomu medicinskou feldšeru Petru Jankeviču. Russia.

BAISIOJI NEMUNO ŽUVIS.

(Tikras atsitikimas)

Praeitoje vasaroje keli Kaimelio parapijos žuvininkai susitarė eiti žuvų gaudyti į Nemuną. Betraukiant tinklą viens žvejys tarė:

— Bet kas tai yra, kad tinklas taip sunkus? Turbut didelė žuvis išpajiniojo. Vyrai, greičiau vėžkim prie kranto!

— Ana kaip vanduo kunkuliuoja... — pastebėjo kitas.

— Bėgkim! bomba! Vanduo šnypščia, kaip pasiutęs — suriko nusigandęs trečias.

Vos žuvininkai išbėgo ant kranto, staiga ore pasigirdo baisus trenksmas, nuo kurio sudrebėjo visa apylinkė.

Kukarskės kaimo net krosnys keliose namuose sugriuvo, o Kaimelio klebonijos kiemo vartai išvirto.

Plyšdama bomba tinklą sugadino, bet visi žvejai išliko sveiki, tik išspradžių buvo biskį nuo trenksmo apsvaigę.

Tokie atsitikimai Lietuvoje karės metu gan dažnai pasikartodavo. Mat, visur laukuose buvo pilna bombų. Piemenis gi, radę plieninius kiaušinėlius, imdavo juos daužyti, šie sprogdavo ir vaikus užmušdavo bei sužeisdavo.

SKAITYKIT IR

PLATINKIT

"D R A U G A"

ŽYDAI

Tąsa.

ZYDAI IR LAIKRASTIJĄ.

Argštas Fraucijos valdininkas žydas Cremieux yra pasakęs saviems: "Viskas priguli nuo paaiškinimo per laikraštį. Rupinkimės ja paimiti, tuomet veikia turėsime viską savo rankose".

Tas jo patarimas jau įvyko: laikraštį jai ne visai, tai bent didesnioji jos dalis tarnauja žydams.

Didžiosios telegrafų agentūros yra laikraščiams tikrais žinių šaltiniais. Jos priguli žydams. Anglijos telegrafų karehu yra žydas Reuteris. Iš jo telegrafinės agentūros semia žinias apie 5 tukstančiai laikraščių. Žydų rankose yra agentūros: Vokietijoje Wolff'o, Romoj — Stefani'o, agentura Budapešte. Žydai turi įtaką Amerikos telegrafini biurą "Associated Press" New York'e).

Turėdami telegrafų agentūras savo rankose, žydai gali kontroliuoti žinias, arba jas iškreipti. Tai jų nekartą tą ir daroma.

Kaip su agentūromis, taip pat yra ir su laikraščiais.

Vokietijoje didesnieji ir įtakingesnieji laikraščiai yra žydų rankose. Tokiais yra laikraščiai "Berliner Tageblatt", turįs 220 tukstančių prenumeratorių, "Berliner Morgenzeitung" 100,000 prenumeratorių, "Berliner Volkszeitung" 78 tukstančių prenumeratorių, "Allgemeine Zeitung des Judentums", "Berliner Morgenpost" — 350 tukstančių prenumeratorių, "Berliner Abendpost" — 70 tukstančių su virš prenumeratorių, "Berliner Allgemeine Zeitung" 170 tukstančių su virš prenumeratorių, "Berliner Illustrierte Zeitung" — 520 tukstančių prenumeratorių, "Berliner Boersenkurier", "Neue Boersenzeitung", "Vossische Zeitung", "Vorwaerts", "Berliner Lokal-korrespondenz", "Frankfurter Zeitung", "Koenigsberg Hartung'sche Zeitung" ir tt. Anot statisto Theodor'o Fritsch'o dauguma socialistų laikraščių yra žydų ar leidžiami, ar redaguojami. Priminsiu čia bent šitus: "Der Turm", "Der Pan", "Der Kritiker", "Das neue Montagsblatt", "Sozialistische Monatshefte" ir t. t.

Literatūros historikas Bartels tvirtina, kad žydams priguli dvi trečiąji, jei ne trys ketvirtosios dalys visų Vokietijos laikraščių).

Austrijoje anot E. v. Hartman'o, kuonevisi laikraščiai yra žydų rankose. Vienoje visi dienraščiai, išskiriant "Reichspost", "Deutsche

1) Dr. J. Eberle — Gross-macht Presse, l. 175.
2) "Kritiker und Kritiker" 1903 m. l. 113.

Volksblatt", "Neuigkeits Weltblatt", "Ostdeutsche Rundschau", priguli žydams.

Vienmoje "Neue Freie Presse" dienraščio redakcijoje dirba 31 žydas. kitų gi Vienos dienraščių redakcijose rasime po 12, 15, 16, 20 žydų.

Vengrijoje iš 1,000 laikraščių vos 100 priguli katalikams, 25 — protestantams, o apie 800 laikraščių priguli žydams. Vargiai tat drįstume sakyti, kad grupas Zelinski's suklydo, kalbėdamas: "Visoje pasaulyje dalis spaudos priguli žydams, bet pas mus (Vengrijoje), kitokių laikraščių beveik ir nėra, kaip tik žydiški).

Statistikos žinovas Fritsch'as kalba, jog "stebėtinai daug yra angliškių, amerikoniškių laikraščių, kurių savininkais, vedėjais, redaktorais ar bendradarbiais yra žydai. "New York World" valdo žydas Jakob'as Pulitzer'is, "Daily Telegraph" priguli žydai Lawson'ui, kuris dabar jau vadinasi lord Burnham. Visai žydiški yra laikraščiai: "Morning Post", "Tribune", "Daily News". Garsingasis pasaulėje "Times" nuo 1898 metų priguli labiausiai nuo Rothschild'o.

Francijos įtakingiausi laikraščiai, kaip šitai "Le Matin", "Gaulois", "Temps", ir t. t. yra žydų rankose. Italijoje jau 1890 metais statistika rodė, kad to krašto laikraštį valdo kuone vieni žydai. Nemažai ir rusų laikraščių arba priguli žydams, ar bent yra žydų įtakmėje.

Didesnieji švedų laikraščiai: "Svenska Dagbladet", "Dagens Nyheter", "Handels-tidningen", "Goteborgs-Posten" yra kiaurai žydiški).

1) Vaterland. — Wien. No. 113, 1906 m.

2) Dr. J. Eberle — Gross-macht Presse l. 175 — 186.

(Toliau bus)

A. Maliauskis.

Ivairios Zinios

PUSĖ MIESTELIO SUDEGĖ.

Iš Winnipeg, Man., pranešama, kad šiomis dienomis išdegė pusė miestelio Bruno. Nuostoliai dar neapčiuoti. Ugnį, sako, žuvę ir keletas žmonių.

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI.

Telegramos iš Londono praneša, kad vokiečiai šioje karėje jau netekę 3,376,136 žmonių. Tame skaičiuje: 832,162 užmušta, 399,759 paimita į nelaisvę, o likusieji sužeisti bei serga.

PLUNKSNOS ISTORIJA.

Mūsų rašomoji plunksna turi gan įdomią istoriją. Prieš Kristaus užgimimą žmonės vartojo dviejų rūšių rašymui plunksnas: vienos

NEDEKINGUMAS

Dažnai, net piktumas ima, Vada, kad ir nuolaidžiausi; Del idėjos, už veikimą, Atmet tave it baisiausi. Manai, kad galėtū buti, Panašiai pas katalikus? O, ne! — Klausyk! mieš broliu: Taip tat yr' pas cicilikus.

Montvidas kiek nukentėjo, Kunigų Žebrių nušaudams. Del idėjos, mirt pris'ėjo, O mirė cicilikaudams! —

Toki prakilnų "geroju", Cicilikų apgynėją, Ažuot apšaukti šventuoju, "Draugai" jo išsižadėjo.

Barauską, tikrą šviesuolį, Kurs net tamsoj' vištas matė; Kaip kalėjiman papulė, Tuoj' "draugai" jo nusikratė.

Tik dar Mockus kiek laimingas, Jo mes neišsižadėjom; Velnų kupčius, Jis galingas, Jam užtai aukas sudėjom.

Jam aukoti yra nauda, Negaila duoti skatų; Lai daug velnių jis prigaušo, Tad bus daugiau cicilikų.

Grigaitį, Mockaus gerbėją, Męs "Markso" vardu dabinom; Vos, jo klaidos pagarsėjo, Tamsuomj' ji paskandinom.

Kiti draugai nor' ji mesti. Čia vėl žlungtų kitas vadas. Prisieitū jam daug nukęst; Bet mums butų tikras badas..

Ko mes, už tai, verti esam? Draugai! kaip mus reikia bausti? Męs tik vadams duobę kasam. Reiktų sarmatoj' parausti. —

Cicilikas.

plunksnos spaudė raides, kitos — liejo (kaip ir dabar). Spaudžiamosios plunksnos buvo dirbamos iš kau lo bei žalvario. O vietoje popieriaus buvo rašoma ant vaškinių plytų, minkšto švino ir tt. Iki 500 m. prieš Kristaus gimimą liejamąsias plunksnas dirbo iš tam tikrų karklų, paskui gi imta vartoti paukščių plunksnos (žąsų, ančių ir tt.) Su tąja plunksna pradžioje raše ant žievės, papiruso lapų, odos ir tt. Plieninė plunksna, kurią mes dabar vartojame, iškasta Pompejui (Italijoje). Daugiausia plieninių plunksnų dirbama Anglijos mieste Birminghame.

riu, 10,500 pašaukta karės frontan.

SMULKMENOS.

Sventasis Tėvas turi 87 kardinolus. Kas met yra skiriami du nauji kardinolai.

Suv. Valstijose yra 35,000 teisėjų, 94,000 advokatų ir 18,000 prokurorų.

Japonijoje, kojinių dirbtuvėse, darbininkai dirba 11 valandų per dieną ir uždirba tik 22 centu.

SMARKUS SPROGIMAS

KASYKLOSE.

Šiomis dienomis anglių kasyklose Shamokin, Pa., ištiko smarkus sprogimas. Angliai užvertė 6 darbininkus, bet tuojau jie buvo atkasti. Du darbininkai turbut mirs, kiti gi — patsveiks.

VALGYKITE DAUGIAU ANANOSŲ (PINEAPPLE).

Visi gydytojai pripažino, kad ananasai yra labai naudingas vaisius. Kiekvienas žmogus, kuris nori būti sveiku, kuris nori, kad jo viduriai gerai virškintų, privalo kuodažniausiai valgyti ananasus. Jeigu ananasas kaštuotų ne 10 centų, bet 2 dolerius, tai ji parduotų vaistinėse. Gydytojai gi ananasų syvus lieptų vartoti ligoniams, kaip geriausį vaistą vidurių virškinimui.

Ananasų nevalgykite su cukrum. Tuomet jie neten-

ka savo vertės kaip vaistas, kuris geriausia suvirškina visus valgius. Jeigu žmonės geriau suprastų ananaso vertę ir daugiau ji valgytų — nepažintų vidurių skaudėjimo, vidurių slogos ir tt. Nepamirškite šio patėmimo.

SVOGUNAI, KAIP VAISTAS.

Svogunas dažnai gali patautai žmogui, kaip geras vaistas.

Jeigu pradeda tekėti kraujas iš nosies, iškiskite į nosį šmotelį vatos, pamirkytos svoguno syvuose (sunkoje). Be to ant tos vatos reikia užlašinti kelis lašus uksuso. Tuomet kraujas dažniausiai paliauja bėges.

Taipogi svogunas pagelbsti ir nuo galvos skaudėjimo. Reikia trinti svogunų kaktą, paausius ir tt.

O vočių prašalinimui svogunas tai geriausias vaistas. Tik pirm negu dėti prie vočių svoguną, reikia jį gerokai sušildyti.

Kam pradeda kristi plaukai nuo galvos, taipogi trinkite galvos odą svogunu. Svoguno syvai sutvirtina plaukų šaknis.

Be to svogunas kartais prašalina karpas, įvairius spuogus ir tt.

SVEIKATOS SKYRIUS

Gerbiamieji "Draugai" skaitytojai galite prie manęs kreipties su užklausa apie sveikatą. Visi atsakymai tilps dienraštyje. "Drauge" ir "Savaitiniame Drauge". Nešvarūs klausimai nebus atskatinjami. Padorius klausimus malonėkite siųsti tokiu adresu: Dr. A. K. Rutkauskas, 2200 Clybourn ave. Chicago, Ill.

UŽKLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Klausimas 1. Esu nuolat nesveikas, jaučiu didelį silpnumą, kaip galima būtų pasekmingiaus išsigdyti? Nesenas vyras nuo Town of Lake.

Atsakymas. Tamstai patariu pasiteirauti su žinomais ir sąžiningu gydytoju arba kreipties į medicinos mokyklų klinika. Viena tokia klinika yra kampe gatvių W. Congress ir Honore, kita — So. Wood ir W. Harrison.

Taipogi galite kreipties į Cook county ligoninę. Šiose vietose Tamstai bus visuomet tinkamas patarnavimas.

Saugokitės įvairių nesąžiningų gydytojų, kuriems nerupi ligos išgydymas, bet tik pinigai.

Klausimas 2. Turiu ant rankos tris karpas ir niekaip jų negaliu panaikinti. Teikitės per "Draugą" pa-

Jūsų pinigai turi būti padėti geroje saugioje valstijos bankoje

Second Security Bank

OF CHICAGO

Milwaukee Ave. Kampas Western Ave.

3% ant Jūsų Pinigų

Aldara Pamedėliais ir Subatoniis vakarais iki 8 valandai

Skoliname pinigų ant Namų

Persiunčiame pinigus į Europą ir galima gauti Laivokartes

ISTEIGTA 1888 M.

KASPAR STATE BANK

PO PRIEŽIURA VALSTIJOS

KAPITALAS \$600,000

Mes mokame 3 proc. ant Pinigų. Mes parduodame Foreign Money Orders į visas dalis svieto.

Viršininkai

William Kaspar — Pirmininkas

Otto Kaspar — Vice-Pirmininkas

Charles Krupka, Vice-Pirmininkas

Joseph Sikyta — Kasierius

August Fieck — As't. Kasierius

1900 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

aiskinti, kokiuo budu tą pa-

dayti.

B. T. V.—s.

Atsakymas. Geriausias

vaistas paprastoms rankų

karpoms naikinti tai solie-

liškos rugšties druska (sa-

turated solution of solie-

lie acid) nevėsi sutirpinta

atiliniame alkoholiuje (e-

thyl alcohol). Tas daroma

šitaip:

I etilini alkoholiu po tru-

pučiuką berama salicyliš-

kos rugšties druska ir tir-

pinama. Tirpinama iki tol,

kol ji tirpsta. Kuomet jau

etilinis alkoholis paliauna

tirpinti, tuomet privalome

suprasti, kad vaistai gerai

sutaisyti. Dabar su šituo

salicyliškos rugšties skysti-

mu kuodažniausiai tepkite

karpas. Nuo kitų gyduolių

karpas nusidažo juodai, ru-

dai, arba geltonai, bet nuo

šitų gyduolių jos nepajuo-

duoja.

Jeigu karpas esti labai

mažos, tai geriausia jas nu-

kaupti ir patepti su labai

stipria karboline rugščia

(95% ar dar stipresne).

Rankų karpas taipogi nai-

kinamos ir su "glacial acetic

acid", kuria reikia vilgyti

karpas kas dvi dieni. Jei-

gu gi vartojama atskirta a-

cetinė rugštis, tai ja rei-

kia tepti karpas kelius kar-

tus į dieną.

Taipogi karpas galima

naikinti su elektrika bei su

iki raudonumo įkaitinta

riesta adata.

Kas labai skaudėjimo ne-

bijo, gali karpas prašalin-

ti paprastu siulo užrišimu.

Kryžmai persmeiktą adato-

mis karpą reikia apačioje

užrišti. Nors jokiais vais-

tais netepsite, užveržta kar-

pa sausėja. Pusei dienos

praslinkus vėl reikia rišti

karpą apačioje pirmo užri-

šimo. Praslinkus dienai

nuo karpas užveržimo, rei-

kia sveiką odą atskirti nuo

karpas ir vėl karpas šak-

nis su siulu stipriai užverž-

ti. Taip darant karpas e-

sančios kraujo gyselės nu-

džiūsta ir pati karpa išsi-

rauna lauk.

A. K. Rutkauskas, M.D.

Patarimų, kaip sveiku buti

1. Kvėpuok visuomet tyru ir šviežiu oru

Oras — reikalingiausias žmogui maistas. Be duonos žmogus dar gali išgyventi keletą dienų, bet be oro nei valandos neišgyvensi. Užtat kaip imanant reikia stengties kvėpuoti visuomet geru oru — tyru, šviežiu. Kuomet dirbate arba namie ilsitės, visuomet plačiai atidarykite langus. Tėbuna langai atdari per ištisą dieną. Jeigu galite, tai ir naktį neuždarykite langų.

Stalą, ant kurio dirbate, pastatykite priešais langą. Žmonės, kurie kvėpuoja šviežiu oru, beveik nekuomet nepersišaldo.

Geriausia temperatūra bute, tai tarpe 68 — 70 laipsnių sulyg Fahrenheito.

Leiskite į butą kuodaučiausia saulės spindulių. Saulės spinduliai ir šviežias oras užmuša bakterijas ir tuomi apsaugoja nuo ligų.

NAUDINGAS PATARIMAS

NEGALINTIEMS ILGAI UŽMIGTI.

Suerzinti, susirupinę žmonės dažnai negali iš vakaro ilgai užmigti. Nuo bemiegės jie dažnai vartoja įvairius vaistus, kurie nemažai kenkia sveikatai. Bet nuo šio nemalonumo yra labai geras ir prastas vaistas, būtent: prieš gulimą keletą minučių patrinti savo kūną šiurkštu rankšluosčiu bei šepetėliu. Taip gi gerai rankšluostį pamirkyti šalta me bei surame vandenyj.

DRUSKA, KAIPO VAISTAS.

Labiausia prasiplatinęs maistas tai — druska. Ji mėsarame ir rumuose milijonieriaus ir duminėje bakažėlėje varguolio. Bet druska yra naudinga ir reikalinga ne tik kaip neatbutinas skanumėlis prie valgio, bet ir kaip vaistas.

Žemiaus paduodame kairiųjų patarimų, kaip reikia vartoti šį pigų vaistą stiprinimui savos sveikatos. Maudimasis surame vandenyj.

Labai yra naudinga pasimaudyti vonioje, kurioje ištirpyta keletas saujų druskos. Taip gi galima ištirpyti druską bludelyj vandens. Pamirkyti tame surame vandenyj rankšluostį reikia trinti juomi savo kūną. Po to reikia apsiplauti šiltu vandeniu ir leisti kūnui išdžiūti.

Tokios rūšies vonios sustiprina žmogaus jėgas, priduoda daugiau gyvumo,

energijos, nuramina suerzintus nervus. Ypač gydytojais pataria daryti surias vonias tiems vaikams, kurie serga taip vadinama angliška liga (suminkštėjimas kaulų).

Druska geras vaistas ir del akių.

Prieš eisiant gulti patariama yra paplauti savo akis surame vandenyj. Gana ištirpyti stiklinėje tyro vandens vieną arbatinį šaukščiuką druskos. Po kiekvieno apiplovimo reikia užmerkti akis bent 3—5 minutes. Surus vanduo pasukmingai sutvirtina nusilpusias akis.

Naudinga plauti su druska burną ir gerkle.

Einant gulti, prisikels ir po kiekvieno valgio labai yra naudinga išplauti suriu vandeniu burną ir gerkle. Tas išvalo burną nuo įvairių nešvarumų, sustiprina dantis, dėsna.

Druska sumažina soję.

Kam sopa dantis bei jaučia ausyse užimą, diegimą, pridėkite prie sopančios vietos maišelį su karšta druska. Kartais pasitaiko, kad net po kelių minučių sopė nurimsta. Druska taip gi pagelbsti ir nuo gerklės skaudėjimo.

Ar Saldumynai Kenkia Žmogaus Sveikatai?

Nemažai yra įvairių senų prietarų, į kuriuos dar daug kas tiki. Prie tokių prietarų priguli kenksmingumas cukraus ir abelnai saldumynų. Daug moterelių vis dar persitiki, kad cukrus yra nenaudingas, kad nuo jo vystosi kirmėlės ir t.t. Tai yra neteisybė. Gydytojai ir mokslininkai po ilgų tyrinėjimų pripažino, kad cukrus yra ne tik nekenksmingas žmogaus kūnui, bet, priešingai, — naudingas ir reikalingas. Juk pienas yra labai maistingas, o ypač mažiems vaikams. Tuo tarpu gi piene yra labai daug ištirpusio cukraus. Pienas ir saldus tik nuo cukraus, bet ne nuo kito. Taigi cukrus yra net labai reikalingas vaistas. Cukrus padidina žmogaus energiją, atnauja jėgas. Kirmėlės vystosi vaikų viduriuose nuo įvairių nešvarumų, bet ne nuo cukraus. Užtat negalėkite vaikams šio skanumėlio, duokite kuodaučiausiai. Tas jų sveikatai ne-

SU GRAIKIJA YRA BLOGAI.

Atėnai. — Graikijos ministrų kabinetas laiko paskėdžius ir nieko gero negali nutarti — karalius vis viršy gauna, kad nereikia prisidėti prie šios didžiosios karės. Mieste paskelbta karės stovis. Gatvėmis patroliuoja eilės kareivių, valdiški bustai saugojami kaip nekados.

Aną naktį mieste pasigirdo šuvis, kuone visi gyventojai pakilo ant kojų. Ir kas gi buvo. Tai monarchistai šovė iš revolve-

IŠ KARĖS LAUKO

BULGARAI - VOKIEČIAI PAĖMĖ DIDELĘ RUMUNŲ TVIRTOVĘ.

LONDONAS. — Balkanuose pašėlusieji mušiai seka visuose frontuose Rumunijoje, Makedonijoje, Transilvanijoje ir Albanijoje.

Bulgarai - vokiečiai, kurie išbriovė pietinėn Rumunijon, tarpe Juodųjų jurių ir Dunojaus, padunijumi galvatrukčiais eina pirmyn, vydami pirm savęs rumunus ir rusus. Rusai mėgino bulgarus - vokiečius ten ne tik sulaikyti, bet dar atimti nuo jų rumunų tvirtovę Turtukai, kurią jie anadien paėmė.

Bet kur tau! Bulgarai - vokiečiai įsisiubavę kaip koks uraganas eina pirmyn viską naikindami po savi mi.

Taip jiems sekasi padunijumi, Berlyne oficialiai paskelbta, kad bulgarai - vokiečiai paėmė kitą didelę rumunų tvirtovę, butent Silistria, stovinčią palei Dunojų, už 25 mylių nuo Turtukai tvirtovės. Centralėms valstybėms todėl neišpasakytas džiaugsmas pagavus rankosna tokia svarbią poziciją. Rumunai iškalno jau apsižiuri, ar karta priešininkas dabar nešipuls ant jų sostinės Bukaresto. Rumunams belieka vienatinė viltis apsaugoti sostinę tik tuomi, kad neleistų persikelti bulgarams - autrams per Dunojų.

Persikėlimas tikrai sunkus, nes Dunojus visur yra platus. Tai ne Nemunas. Kuomet bulgarai - vokiečiai su visu pašėlimu eina pirmyn padunijumi, jiems prastai sekasi Juodųjų jurių pakraščiu ir fronte centre. Čia rusai su rumunais juos stumia atgal ir atsiima paimtas svarbesnes vietas. Nuo bulgarų - vokiečių atimta Dobric tvirtovė ir keli portai.

Kad rusai pajuriu ir centre eina pirmyn, tai liudija tas, jogei bulgarai jau pasirengę apleisti Varną, svarbiausią savo prie Juodųjų jurių uostą, anot pusoficialio pranešimo iš Odesos.

Katrie katrus įveiks, parodys artimiausios dienos. Albanijoje italai eina pirmyn, anot pranešimo iš Rymo. Avlonos fronte italai nuo austrų paėmė svarbias augštumas tarpe Porto Palermo ir Subaso miestelio.

Makedonijoje eina kruvini mušiai. Ten visu frontu bulgarai atlaiko sąjungininkų atakas. Tik vieni serbai kairiajam sąjungininkų fronto sparne truputį pasivaro pirmyn.

Transilvanijoje rusai, susijungę su rumunais, priverčia austrus trauktis vis toliau. Vienoje tvirtinam, kad ten austrai turį persimesti į užpakalines savo pozicijas, nes priešininkas esąs žymiai skaitlingesnis.

Visa tai esąs sumanęs naujas vokiečių generalio štabo viršininkas, fieldmaršalas von Hindenburg. Dabar laikraščiai apie tai diskusuodami prirengia Vokietijos visuomenę šaltai pasitikti tą nepaprastą karės frontuose atmainą.

RUSŲ KARĖS LAIVAI DAUŽO BULGARIJOS PAKRAŠČIUS.

LONDONAS. — Vakar čia gauta žinia, kad bulgarai išsikraustę iš miesto Varna, palei Juodąsias jures. Šiandie is Petrogrado pranešama, kad tą miestą bombarduoja rusų karės laivai. Gražus Bulgarijos miestas ir svarbiausias uostas pavėrdamas ir griuvėsius. Konesunaikino armotų šoviniai, tai nubaigia vienur kitur kiles gaisras. Yra žinios, kad rusai po karės laivų armotų priedanga Varnos apylinkėse mėgė išsodinti savo kariuomenę.

Iš Rumunijos sostinės Bukaresto praneša, kad Dobrogea provincijoj seka kruviniausi mušiai tarpe bulgarų - vokiečių ir rusų - rumunų. Rusai pajuriu briaunasi pirmyn. Jie perkirto jau geležinkelį, einantį iš Varna į Dobrogea.

Bukareste oficialiai tvirtinama, kad bulgarai - vokiečiai savo staigiu užpuolimu prieš rumunus ką yra paėmę, tai ir viskas. Yra tvirtovės Turtukai ir Silistria. Bet per Dunojų jokiuo būdu negali persikelti. Nepersikels per Dunojų, bus pralaimėtas žygas, negalės briautes ant Bukaresto.

Pašėlusieji mušiai atnaujinta Makedonijoje. Anglai francuzai ir serbai vis labiau spaudžia ir stumia atgal bulgarus.

Kadangi rusai su rumunais kol kas neįstengia perkirsti Konstantinopolio - Berlyno geležinkelio, tai sumanę dabar atlikti angiai su francuzais, briaudamiesi iš Makedonijos į Bulgariją ir Serbiją.

APLEISIA BELGIJĄ IR FRANCIJĄ?

Londonas. — Anot gautų iš Rymo bevieliniu telegrafu žinių, Vokietija savo armijas rengiasi atsukti iš Belgijos ir Francijos.

Vokietijos laikraščiai tuo žvilgsniu veda plačias diskusijas. Dalykas tame: Vokietija turi be galo ilgus karės frontus. Tuos frontus saugoti reikalinga labai skaitlinga kariuomenė. Todel Belgijos ir Francijos apleidimu vokiečiai sutrumpintų karės frontą ir jiems būtų lenkviau ginties prieš užpuolimus.

Visa tai esąs sumanęs naujas vokiečių generalio štabo viršininkas, fieldmaršalas von Hindenburg. Dabar laikraščiai apie tai diskusuodami prirengia Vokietijos visuomenę šaltai pasitikti tą nepaprastą karės frontuose atmainą.

DVINSKO FRONTE RUSAI STOJO UŽPUOLIMAN.

Londonas. — Vakar buvę paskyduosios žinios, kad šiauriose nuo Dvnsko rusai buvo parėję Dauguvą ir iš vokiečių paėmė kai kurias dalis jų apkasų.

Šiandie tos žinios oficialiai patvirtinamos Petrograde. Rusų vis daugiau ir daugiau persikelia per Dauguvą ir jie besiskerdzami su vokiečiais vis daugiau paima šitų pozicijų.

Vokiečiai prieš rusų durtyvus neatsilaiko ir atsimeita atgal. Bet tuojaus sustaiso kontratakoni ir naujos skerdynės. Ir kol - kas rusai atmuša visas tas baisiausias vokiečių kontratakas.

Tas reiškia, kad ten rusai pradeda generalį prieš vokiečius užpuolimą.

FRANCUZAI PAĖMĖ DAUG NELAISVĘ.

Laike trijų pastarųjų dienų francuzai paėmė nelaisvėn 6,550 vokiečių kareivių ir 36 armotas.

Ka kiekviena Motina turi žinoti

Visados turėkite langus nes tyras oras yra neatbutinai reikalingas kad užlaikyti sveikatą.

Jeigu jūsų vaikutis turi diarrheg, contipation, arba kitokias ligas arba jeigu jo dantis digsta, neužmirškite duoti jam "Kopp's" Baby's Friend, kuris yra jau išgelbėjęs tūkstančius mažų vaikėlių per paskutinius 40 metų.

"Kopp's" Baby's Friend yra gaunamas už 25 c. ir 50 c. kiekvienoj vaistinyčioj.

Jeigu Jus negalite gauti pas savo aptiekorių, prisiųskite mums popierinį dolerį, prisiųsime du 50c. buteliukus, tuosau per paštą.

C. Robert Kopp

KOPP'S BABY'S FRIEND YORK, PA.

Su šiuo parašų tikrai originališkas.

Plymouth National BANK

Plymouth, Pa.
Kapitalas su perviršiu \$165,000.00.

Šioji Banka prižiurima Sąjonytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėty pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, iždininkas.
Mandagus patarnavimas.

Prie išsinarinimo ir įsijojimui

Tuojaun įtrink Doro Richter'io PAIN-EXPELLER Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letuvnikų numylėtas naminis budas Tikras tikrai su pažymėta marke "IKARA" 25c. ir 50c. buteliukas visose aptiekose arba užsakius iš P. A. D. RICHTER & CO. 22 Washington Street, New York, N. Y.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DRAUGĄ"

BUKITE ATSARGESNI

Kuomet jūs nueinat pas akių gydytoją del akių, visų pirma žiūrėkite, ar jis turi kolegijos diplomą ir taip gi ar yra užsiregistravęs, ar turi Optometristo Certifikatą, nes užvis svarbiausia Kolegijos diplomai.

AKIŲ GELBETOJAS. Jei jus kenčiat akių nuovargį, galvos skaudėjimą, tai atėikit pas savo tautietį lietuvi P. Millerį, o jis moksliskai priims akinius ir išgydys jums akis. Išegaminavimas per specialistus P. Millerį ir G. Millerį dykai.

Jeigu akiniai nebus geri, tai pinigai bus gražinami. Taigi, pirm eiti kur kitur, atėikit pas mane persitikrint, o jus busit užganėdinti.

Taipgi užtikau, kad mūsų ant West Sides Stora įvairiusių aukštinų dykai. Taigi kam reikalingi šiohniai dykai, laikrodžiai ar kitoki dykai, nepamirškite atsilankyt, nes jus čia, pas savo tautietį lietuvi, gausit į piam, kaip kur nors kitur. Atlara kas dien ir nedėliam iki 2 val. po pietu.

PETER MILLER ir G. MILLER
2256 W. 2256 St., ir OAKLEY AVE.
Tel. Canal 2941.

LIETUVIŠKA BANKA TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.
4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Primame pinigų į Banką uždeklimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siučiame pinigų į visas dalis - vieno pigi, greitai ir teisingai, svetimų žemų pinigų mainome, perkame ir pardodame. Pardodame liffortes ant visų pinigų ir krajų ir iš krajaus, taipgi tikėtis ant geležinkelio po visa Amerika ir Europa.
Mūsų Banka idirba visokius raktus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rogiu lietuviams visokiuose atstikimuose ir reikaluose ypatikai ir per laikus. Tik kreipkitės girimintu antraim.

A. M. Norkunas

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklelių draugystės, o ypatingai: kokardų, guzikų, metalinių, anameliuotų ir padengtų celluloid'u, šarpu, veliavų ir karėnų.
Man pavestus darbus atlieku artistiskai.

M. A. Norkunas

166 Molrose street, Montello, Mass.

"Tautos Rytas"

Mėnesinis Blaivininkų Laikraštis 1 puslapių didumo. Kainuoja metams 50 c.

Adresas:

Rev. J. Valaitis

28 Cherry St.

Shamokin, Pa.

"Santa ka"

Mokslu, politikos, poezijos ir satyros savaitinis laikraštis.

"SANTA KOJE" telpa įvairių įvairiausių viso pasaulio bėgančios žinios.
"SANTA KOJE" telpa taipgi tyri mokslo straipsniai, poezija, vaizdeliai ir sveiki juokai.
"SANTA KA" eina tautiškoje-katalikiškoje dvasioje.
"SANTA KA" leidžia P. Szukys.
"SANTA KOS" kainu metams \$1.00. Pasmečiui 65c.
Pavienis num. 3c.

Sįsdamis prenumeratą, korespondencijas, laikus ir kreipdamiesi su visokiais reikalais adresuokite:

"SANTA KA"

2120 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mes gvarantuojame kad sutuopysime jums 50% jūsų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siutai \$5.00 ir augėčiau. Nauji ir nestimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos \$4. \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelines už \$2.50.

KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Atdara kasdieną (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

Seniausia Taupymo Banka Chicagoje The Hibernian Bank

Įkurta 1867 metais.

Pietvakarinis kampas La Salle ir Adams St.

TAUPIMO DEPARTAMENTAS

Primam Depazitus pradedant nuo vieno dolerio ir daugiau, nž kuriuos mokams, 3 nuošimčius ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdara Subatos Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos: iškollektuoja raudas ir prižiuri properties; parduoda geros vertės morkėjus; skolina pinigų ant itaisyty savasčių (property).

Meldžiū platinti, angliška pamfletą apie Lietuvą.

"A. PLEA FOR THE LITHUANIANS"

Dar galima gauti visus numerius. O neužilgo ir šeštas numeris išeis iš spaudos. Pamfletai yra papuošti Lietuvos žemlapio ir Vytauto paveikslu.

KUN. J. J. KAULAKIS

324 WHRTON ST. - PHILADELPHIA, PA.

Kaip rusai persekiojo rusinus Galicijoje

Kuomet 1915 metais rusai buvo paėmę Galicijos miestą Przemislį, kaip pačiam mieste, taip ir apylinkėse prasidėjo baisus rusinų unijotų katalikų persekiojimas su tikslu atversti juos į pravoslaviją (stačiatikybę). Kaip žinoma, rusinai unitai savo bažnyčios galva pripažįsta popiežių, o pravoslavų cerkvės galva yra Rusijos caras.

Kruvinų kovų metu už Przemislį aiškiai pasirodė, kaip tai yra svarbus šis miestas strateginiu, militariniu ir geležinkelių susibėgimo žvilgsniu. Bet kuomet rusai šitą miestą paėmė, jie taip pat išitkrino, kad jis yra labai svarbus ir religijiniu žvilgsniu. Taigi pirmiausia šin miestan iš Rusijos atsiųsta visa galybė popų ir šitie ėmėsi darbuotis — versti unijotus katalikus į pravoslaviją. Rusijos vyriausybė manė tuo savo nedoru pasiegtimu pasigaminti iš rusinų unijotų sau prietelių, kurie paskui galėtų darbuotis Rusijos naudai.

Popai rusinams ėmė tvirtinti, kad pravoslavai ir graikai katalikai išpažįsta vienodą tikėjimą, nes turi vienodas savo bažnyčiose apeigas. Gi ten popėžija ar kiti kokie dogmatai, tai esą menkniekis.

Popų propaganda, žinomas dalykas, pagimdė daug nesmagumo rusinų bažnyčios sluogsnuose.

Przemislis iš seno ir dar šiandie yra svarbia graikų katalikų vyskupijos sostinė. Čia gyvena Przemislis - Šamboro - Sanoko graikų katalikų diocelijos vyskupas. Čia yra teologijos seminarija ir kitokios religijinės įstaigos. Šita diocelija turi 1,200,000 tikinčiųjų.

Rusams paėmus miestą, tuo metu diocelijos vyskupu buvo kun. Konstantinas Čechovič. Kaip vyskupas, taip ir visi kiti graikų katalikų apeigų kunigai didžiai priešinosi rusų popų propagandai. Labiau pasipriešinusius rusų militarinę vyresnybę suimdavo ir išgabendavo Rusijos gilumon.

Patį vyskupą Čechovičių rusų policija ir šnipai saugojo ant kiekvieno žingsnio. Didžiausios unijotų bažnyčios Przemisle pakeista į pravoslavų cerkvę. Ir popai vis nuolat tvirtino, kad unijotų bažnyčia ir pravoslavų cerkvė yra vienodi maldos namai.

Vyskupui Čechovičiui tik su didele sunkenybe buvo galima palaikyti ryšį su savo 688 parapijomis, kuriose rokuojama 1,333 bažnyčios ir koplyčios.

Bazilijonų vienuolynus užėmė pravoslavų popai, o vienuoliams leista buvo pasirinkti arba priimti pra-

voslaviją arba išvažiuoti Rusijos gilumon.

Rusams tuo būdu pasisekė daug unijotų suklaidinti.

Kuomet rusams prisiėjo apieisti Przemislį, jie su saviimi išsivežė daug rusinų kunigų ir svietiškių žmonių. Gal būtų pasiėmę su saviimi ir vyskupą Čechovičių, bet šis kaip tik tuo metu mirė.

Rusai dabar antru kartu norėtų Galicijoje pašeimninkauti tarpe rusinų.

"AMŽINAI" KARIAUTI ESĄ PASIRENČĘ.

Rytų karės fronte. ("The Chicago Daily News" korespondentas rašo): — Tėko per keturias dienas apilankyti svarbiausią vokiečių apsigimimo linijos centrą prieš rusus Baranovičių fronte. Apvaikščiojome ir apžiūrėjome ilgus apkasus, kokių nekuomet neteko matyti. Vokiečiai kaip ten, taip ir kitur jau visiškai pasirenčę del rudens ir žiemos. Žiurint į visus tuos pataisymus ir kitokius žeminėje kareiviams linumumus, nenoromis pagalvoji, kad vokiečiai ten pasirošę amžinajai karei. Tarpe apkasų ir linijų užpakalyje praveista visokie keleliai, keliai ir geležinkeliai, tarytum, žemės plotai būtų atraukti kokiais tai tinklais. Ir tai visais keleliais — keliais vokiečių kareiviai tvarkingai kruta, darbuojasi, gaminasi kuolgiausiai kare.

Vokiečių apkasų negalima pavadinti apkasais, bet moderniais tvirtinimais. Kas šitas sieksnių apkasuose yra tvirtumos, 20 pėdų augščio nuo žemės paviršiaus. Tos tvirtumos paridbdintos iš plieno ir betono. Stiprios jos taip, kad didžiausi rusų armotų šoviniai negali jų sugriauti. Tų tvirtumų viduje intaisyta elektros šviesa, telefonai. Ten yra observacijos stotys, virtuvės, o kai-kur dar ligoninės ir amunicijos sandėliai. Ten taip — pat suvesti elektros aparatai, kuriais susprogdinama tam tikrose vietose požeiminės minos po priešininko kojomis. Ten aplinkui per skyles riogso kulkasvaizdžių vamzdžiai.

Priešais tuos nematyti-nus apkasus dideli žemės plotai apvedžioti spygliotomis vielinėmis tvoromis. Vietomis tos tvoros turi 200 sieksnių pločio. Per šitas supainiotas visaip tvoras tiesiog negalima praeiti priešininkui. Kuomet priešininkas mėgina per tas tvoras prasimušti ir įsipainoja dygliuotose vielose, tuomet jam gyvastį nubaigia artillerijos ir kulkasvaizdžiai.

Kai-kuriose vietose rusai jau kelis kartus buvo mėginę prasimušti per vielų tvoras ir įsibriauti į vokiečių apkasus. Bet visuomet jie tarpe tų tvorų palikdavo tik didžiausias lavonų kruvas.

Kelis kartus pamėginę

pasiekti negalimus daiktus, dabar jie prieš vokiečių apkasus retai kur drįsta pasikesinti. Gaila jiems vicko ir kareivių, kurių skaitlius nuolat mažėja.

Kiekvienoje fronto mylijoje yra 40 mylių apkasų ir apie 100 visokio didumo tvirtumų su plieno ir betono stogais. Kai-kuriose tų tvirtumų sutelpa po 300 kareivių.

Į visus apkasus yra praveistas didomis tyras vanduo, kuriuo kareiviai visuomet pilnai gali naudotis.

Kadangi rusai taip pat prie užpuolimo ima naudotis nuodijančiomis dujomis, todėl apkasuose pataisyti varpai, kuriais suskambinama priešininkui panaudojant tas dujas. Kareiviai, nugirdę varpų balsą, tuojau užsimauja ant galvų kaukes, kokias visuomet turi su saviimi.

Armotomis apsišaudymais iš apkasų ir užpuolimai dažni — dažniausia įvyksta tik naktimis. Dienomis kareiviai apkasuose ir prie armotų illsi, miega arba siuduriuoja. Bet naktimis visi pakyla ant kojų ir prasideda paprastas veikimas — armotų baubimas, kulkasvaizdžių tratėjimas. Dienomis priešininkas nužūri patogiausią atakai vietą, o naktimis — atakuoja.

Taip tai Lietuvoje vokiečiai įsitaisę prieš rusus.

Galicijos Miestas Halič Liepsnose.

Petrogradas. — Rusų armilija šoviniai padegė Halič miestą, Galicijoje. Šis miestas skaitomas svarbiu du raktu prie Lvovo, nuo kurio stovi už 60 mylių. Rusai paėmė geležinkelio linijas tarpe Halič, Semikovitze ir Vodniki. Iš šitų pozicijų taigi ir ėmė bombarduoti Haličą.

Siauriose nuo Dvinsko rusų burys perėjo per Dauguvą ir po kruvino mušto paėmė dalį vokiečių apkasų.

Be to rusų lakunai bombardavo Baranovičių geležinkelio stotį.

Rugsėjo 6 d. Galicijoje rusai paėmė nelaisvėn 5,600 austrų - vokiečių.

Kruviniausi mušiai Rumunijoje.

Londonas. — Rusų stiprios kolonumų pagaliaus susidurė su bulgarais ir vokiečiais rytinėje Rumunijoje ir dabar ten seka kruviniausi mušiai. Mušiai eina visu 70 mylių ilgio frontu tarpe Juodųjų jurių ir Dunojaus. Rusams į ten siunčiama pagelba iš Rusijos. Bulgarams gelbsti vokiečiai, austrai ir turkai.

Nuo šitų mušių priguli Rumunijos likimas. Jei rusai įveiks bulgarus su jų talkininkais, Rumunija bus išgelbėta. Jei gi rusams nepasiseks bulgarų išmušti iš Rumunijos ir įsibriauti

Bulgarijon, tuomet bulgarai pamuš Rumuniją.

Rusai susivėlino ten ateiti pagelbon neskaitlingai rumunų armijai. Kol rusai iš Reni per didelį teritorijos plotą atpuškavo, bulgarai su vokiečiais suspėjo iš rumunų paimti Turkutai tvirtovę, Dobric miestą ir portus palei Juodąsias jures — Baltjik, Kavarna ir Kaliakra.

Anglijos karės ekspertai tvirtina, kad rusams pasiseks bulgarus su vokiečiais, austrus ir turkus išmušti iš Rumunijos ir užpulti Bulgariją. Pasiseks tai todėl, kad ten bulgarų ir vokiečių kariuomenės yra tik apie 50,000. Šitai gelbsti keli ar keliolika tukstančių austrų ir turkų. Prieš šitą neskaitlingą armiją statosi keli šimtai tukstančių rusų ir rumunų.

Rusai rumunams pagelbon eina ir Transylvanijon ir pačion Vengrijon. Čia kaip vienur, taip ir kitur rumunai briaujasi pirmyn ir pirmyn.

KARĖS IŠLAIDOS.

Rusija pastaraisiais laikais kas mėnuo karės reikalus išleidžia 1 milijardą rublių.

ŽINIOS APIE LIETUVĄ

Naujas budas laišku siuntimo į Lietuvą

Zydų Prieglaudos ir Pagelbos Emigrantams Amerikoje Draugija gavo iš vokiečių ir austrų valdžios pavelijimą siųsti laiškus į užkariautas vietas. Ši draugija mielai nori sutinka dovanai patarpininkauti laišku... siuntime. ir kitataučiams.

Kas norėtų per tą draugiją pasiųsti laišką giminiams, ar pažistamiems į Lietuvą,...

1. Turi parašyti vokiškai trumpą laišką,
2. Tą laišką indėti konvertan, užklijuoti ir ant konvento padėti aiškiai adresu, kam tas laiškas siunčiamas.
3. Nueiti paštan ir nusipirkti už 6 centus "international postage coupon".
4. Dabar tą užklijuotą ir uždarytą laišką podrang su "international postage coupon" indėti kitan konvertan, jį užklijuoti, prilipdyti už 5c. paprastą paštos ženklelį ir padėti tokį adresą: **HILFSVEREIN DER DEUTSCHEN JUDEN. STEGLITZER STRASSE 12 — 1 BERLIN, W. 35. GERMANY.**

Taip nuėjęs laiškas Vokietijon tenai atplėšiamas, už pasiųstą kuponą nupirkama vokiškas paštos ženklelis, šis prilipdomas ant užklijuoto laiško ir aiškas pa-

siunčiamas adresatui į Lietuvą.

Kas norėtų nusiųsti pinigų Lietuvon, siųskite per didesnius bankus, kurie ve da reikalus ir su svetimomis valstijomis.

LIETUVIAI BELAISVIAI VOKIETIJOJE IEŠKO SAVO GIMINIŲ AMERIKOJE.

Kun. Steponaitis, pirmninkas draugijos "Lituanica" Šveicarijoje, gavo keltą laišku iš Lietuvių kareivių - belaisvių Vokietijoje. Kareivie belaisviai prašo suieškoti jų gimines Amerikoje.

Situos laiškus žemiau talpiname:

Jonas Raugalas iš Doeberitz rašo: "Gerbiamasis Lietuvių Komiteto Pirmininke! Sirdingai dėkoju už Jūsų atsakymą, kurį gavau, ir kartu prašau sužinoti Petro Gasino adresą, gyvenančio Amerikoje. Aš esu Jonas Raugelis. Kauno gub. Gulbinių valsč. Gėgaurų kaimo, 110 pulko".

(Laiškas gautas 27 — VI — 16).

Kazimieras Mikta iš Doeberitz rašo: "Gerbiamasis Pirmininke! aš Kazimieras Mikta 16 pulko, Kauno g. Tytuvėnų miestelio, prašau Jūsų Malonybės sužinoti mano sesers Mortos Miktaitės arba Onos Jakštienės adresą, gyvenančių Amerikoje. Parašykite atsakymą". (Laiškas gautas 27 — VI — 16).

Stanislovas Skiotis iš ne-laisvės (Langensalza I bei El Komp. No. 46; 2 Zug Germany) prašo sužinoti apie brolių Juozą Skiotį, gyvenantį Amerikoje, Bogtenė.

Kun. Steponaičio adresas, kuris gavo šiuos laiškus, sekantis: kun. Steponaitis, Albertinum, Fribourg, Suisse.

JIE GRĮŠ Į LIETUVĄ...

Kuomet kruvinoji karės lizdelis būtų kuogreičiausias vokiečių valdžios glo-

tuvoje, šimtai tukstančių rusų tautiečių priversti buvo apieisti savo mylimąjį kraštą.

Vai skaudėjo jiems širdelė, skiriantis su savo žilute tėvyne, vai sunku jiems buvo išeiti iš po gimtinio stogelio.

Daug kas tųjų tremtinių bei "pabėgėlių" po kelias dienas slapstėsi tamsiuose miškuose, giliuose grioviuose, bi tik pasilikti savoje žemėje, bi tik būti Lietuvoje.

Ėjo mūsų tautiečių minios į svetimą šalį su gailiomis ašaromis akyse, su sope krutinėje. Ėjo jie į pniekos ir skurdo nasrus. Ėjo ir delto, kad ten pradždyti savo tautystę ir tikėjimą. Juos lydėjo kareivių keiksmas, botagai, armotų laukimas. Jiems kelią švietė gaisrai jų pačių sodybų...

Skubus, priverstinas trėmimas išskyrė daug šeimynų. Vyras nežino kame yra jo moteris, duktė išsiskyrė su motina, brolis nesusižino su broliu ir tt.

Ėjo minios, o begalinis skausmas ardė jų krutines, svaigino protą. Visi jie pasiryžę buvo kuogreičiausiai grįžti atgal į tą šalį, "kur banguoja Nemunėlis, kur šėsupė miela plaukia". Jų išdžiuvusios lupos nuolat snibždėjo:

— Sudiev, mylimoji mūsų žemė! Mes grįšim prie Tavęs atgal! Grįšim!...

Salta, gudu, kartu jiems dabar tarp plikų bendrabūčių sienų. Ilgėsis mindžiotų takų, ilgėsis pragyventų valandų beširdžiai juos kankina dienomis ir naktimis. Juk aplink juos viskas svetima: svetimi žmonės, svetimi papročiai, svetima ir gamta. Nuolat jiems vaidinasi gaivinantieji Lietuvos pušynėliai, auksinės jary dirvos, kvėpiantis šienas, rutų darželis...

Jų mėlynos akys pasruvo ašaromis. Masinantis raizdas apieistos šalies neduoda jiems ramumo.

Seni atzinimai, Jausmus atgaivinę — Traukte — traukia širdį Atgal į tėvyne.

Kas rytas ir vakarėlis jie atsigrįžę į vakarų šalelę lizdelis būtų kuogreičiausias vokiečių valdžios glo-

mios karės nasrų. Jie nuolat prašo Dievulio, kad šių dienų tamsioje padangėje būtų kuoveikiausiai užžibinta šviesi taikos žvaigždėlė. Juk taikos valanda, tai bus laimingiausia. valanda jų gyvenime: jie galės grįžti į savo kraštą, galės grįžti į šventąją Lietuvą!

Karė vis tęsiasi ir tęsiasi ir pabaigos jos dar nesimato. Kruvinoji Europos padangė kaskart labiau raussta, žmonių įmirtimas didinasi.

Mūsų brangių bastuoklių po svetimu stogu vargas nesimažina.

Valanda sugrįžimo tėvynei tur-but dar toli.

Baimė ima, kad ilgas trėmimas ir skurdas nenuslopintų juose tėvynės meilės, kad nesumažintų jų noro grįžti į vakarų.

Brangieji, šventai išpildykite savo prižadėjimą, kuri snabždėjo jusų sukepusios lupos, kuomet pasututinį kartą pažvelgėt į gimtinės laukelius.

Grįžkit į tą šalį kuri yra mūsų, kuri mūsų laukia! Grįžkit! Neužvylkite motinės. O kol kas

Kovokite, broliai, keliais įvairiais

Su savo vargingos dalies sukuriais,

Salyj svetimoj susitike

kartu.

Pasveikinkit brolių Tėvynės vardu.

Bendri idealai ir meilės vienybė —

Didžiausia skausmuos' atspirtis ir galybė.

Kaz. Gincilis.

KAS DAUGIAUSIA BĖGO IŠ LIETUVOS.

"Vilniaus Aidai", kalencorius išleistas Vilniuje jau vokiečiams užėjus, rašo, kad daugiausia iš Lietuvos bėgo darbininkai ir rusai kolonistai (60 - 70%). Ukmergės apylinkėje dvarininkų, liko tik 10%. Bet Žemaitijoje didesnė pusė dvarininkų liko ant vietų.

Visi, kurie buvo pasišalinę iš namų, nors paskui ir grįžo, kur-kas daugiau nukentėjo, negu tie, kurie niekėntėjo, kur iš namų nebėgo. Ukės mēldžiasi, kad jų gimtinis išbėgusiųjų akininkų paim-

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ

LIETUVIŠKA CHICAGOJE

STEPONAS P. KAZLAWSKI

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, auksinius žiedus, šluobinius ir deimantinius, muzikas, gramofonus su lietuviškais rekordais, koncertinus, ant kurių gali groti ir nemokantys viokius šokius; armonikas rusiškas ir prusines, importotas ir taip jau rusiškas balalajkas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikinius instrumentus ir revolverius. Savo darbą garantuojame. Mūsų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantys už Chicago's orderius galite siųsti per laiškus.

4612 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
TELEPHONE DROVER 7309

Katalogą visiems dykai, kas tik prisigs už 2c stampą.

S. L. R. K. A. BOSTONO APSKRIČIO SUSIRINKIMO PROTOKOLAS.

Brockton, Mass., rugsėjo 3, 1916, šv. Roko parapijinė svetainė, antrą valandą po pietų, prasidėjo posėdis S. L. R. K. A. Bostono Apskričio susivaišavimo.

Apskričio pirmininkas p. J. Vieraits atidarė posėdį su malda. Apskričio raštininkui nesant, vienbalsiai tapo išrinktas užrašyti posėdžio nutarimus kl. Pr. Juškaitis. Vedėjas posėdžio išrinktas Vincas Kudirka.

Posėdyje dalyvavo sekančių kuopų atstovai:

19 kuopos, Antanas Vaičiulis (apie pabaigą pribuvo) apskričio raštininkas.

21 kuopos: kun. F. Kemėšis, J. Jaroševičius, A. Ašmenskas, P. Giedraičiūtė, J. Pečiūniūtė, V. Tamulaitis, O. Meškauskaitė, M. Bakaniūtė, M. Sundukienė, P. Mikalajuskas, M. Kelmonaitė, M. Povilaičiukė, L. Svagždyš.

41 kp. Antanas Čiginskas, 72 kp. Andrius Krasnauskas.

81 kp. V. Kudirka ir P. Kuras.

98 kp. Jonas Vieraits, apskričio pirmininkas.

127 kp. A. Vaisiškis ir Vl. Jakavičius.

141 kp. kun. K. Urbanavičius, kl. Pr. Juškaitis, T. M. Kabilius, M. Abračinskis.

166 kp. J. A. Norkunas.

Pirmiausiai prasidėjo svarstymai, kokių būdu geriausiai ir pasekmingiausiai išplatinti Susivienijimą po įvairias lietuvių kolonijas. Po karštų kalbų tapo nutarta įsteigti apskričio agitacijos fondą. Į tą fondą apskričio kuopos mokės po penkis centus nuo kiekvieno sąnario ir metus saulyje. Agitacijos komisiją, vienbalsiai išrinkta: kun. F. Kemėšis ir J. Jaroševičius. Apskričio kuopų viršininkai tai komisijai, privalo pagalbėti surengime prakalbų, vakarų ir tt. Minėta komisija yra įgaliota atspausdinti kortelės, ant kurių neprigulintieji prie Susivienijimo asmenys galėtų savo adresus paduoti. Lėšos atspausdinimo bus padengtos iš apskričio ižd. Dirva įsteigimui Susivienijimo kuopų šimae apskritį yra sekančiose vietose: Stoughton, Mass., North Easton, Mass., Bridgewater, Mass., Fitchburg, Mass., Hudson, Mass., Milford, Mass., Hyde Park, Mass., Canton, So. Framingham, Mass., Sherley, Mass., Nashua, N. H., Lincoln, N. H., Newton, Mass., Rumford, Me., Aurora, Me., Brighton, Mass., Chelsea, Mass., Peabody, Mass., Salem, Mass., Holyoke, Mass., Gilbertville, Mass., Providence, R. L., Be-
tų minėtų vietų dar yra ir

daugiau, kuriose nesama Susiv. kuopų. Kiekvienos kuopos turi but priedermė pasirūpinti savo artimesnėse kolonijose įsteigti kuopą.

Toliau buvo kalbama, kad Susivien. seimas permažai atidos atkreipti į apskričių nutarimus. Vienbalsiai buvo priimta sekanti rezoliucija: "Reikalaujame, kad seimas daugiau atidos atkreiptų į apskričių nutarimus".

Toliau pakeltas čarterio klausimas. Kun. F. Kemėšis pranešė, kad daug pastangų jau yra padėta išgauti čarterį Massachusetts valstijoje. J. Jaroševičius ir kun. F. Kemėšis tapo įgalioti išimti šioj valstijoje Susiv. čarterį.

Daug karštų kalbų iškilo apie centro raštininko pagelbininko algą. Po ilgų ginčų iš abiejų pusių tapo nutarta palikti po senovei, ir kad centras gali išmokėti tuos \$75. rašt. pagelbininkui už sutraukimą visų Susiv. sąnarių vardų naujon knigon.

Priešus prie namo pirkimo klausimo kilo i'gi ir karšti ginčai. Galutinai šešiolika balsų prieš tris tapo priimta sekanti rezoliucija: "Mes pabrėžiame savo pasitarimų seimo nutarimu namo pirkimo klausime ir vedėjame centro valdybai tą nutarimą įvykinti".

Toliau sekė svarstymai apie organą. Po ilgokų kalbų tapo nutarta, kad Susivienijimas steigty nuosavą organą taip greitai, kaip įsisteigs savo namus.

Apsvarčius visus priimtus įnešimus, pabaigoje posėdžio buvo renkama apskričio valdyba. Dauguma balsų išrinkta sekantieji:

Pirmininku — V. Kudirka. Pirm. pagalb. M. Povilaičiukė, Raštininku, A. Vaisiškis. Iždininku A. Čiginskis. Dvasišku vadovu kun. K. Urbanavičius.

Sekantį apskričio susivaišavimą nutarta turėti sausio mėnesyje, 1917, So. Boston, Mass.

Nesant jokių įnešimų posėdis uždarytas 6:30 val vakare. Gerb. kun. K. Urbanavičius, dvasiš. vadovas, atkalbėjo maldą.

Bostono Apskričio posėdžio:

Vedėjas Vincas Kudirka, Rašt. Pranas J. Juškaitis.

PROTOKOLAS.

S. L. R. K. A. PITTSBURGO APSKRIČIO SVAŽIAVIMO

Suvažiavimas įvyko rugsėjo 3 dieną šv. Vincento bažnyčioje svetainėje, West End Pittsburg, Pa. Prasidėjo 2:30 dieną.

Suvažiavime dalyvavo šių kuopų atstovai:

35 kuopos, McKees Rocks, Pa., Kanstantas Vaisnoras ir Boles. Jakutis.

38 kp., Homestead, Pa., Antanas Vaičiulis, Jonas Bendaravičius, Julius Svetkauskas ir Antanas Visninas.

87 kp., N. S. Pittsburgh, Pa., Povilas Bajoras ir Elzbieta Lukoševičiūtė.

92 kp., Bentleyville, Pa., Juozas Kižis.

102 kp., Duquesne, Pa., Matas Petrakis, ir Kaz. Mikalajuskas.

112 kp., Cuddy, Pa., Juozas Mickunas ir Pranas Zdanavičius.

158 kp., S. S. Pittsburgh, Pa., Baurtus Vaisnoras, kun. J. Sutkaitis ir J. G. Miliauskas.

86 kuopa, Portage, Pa., prisituntė savo nutarimus per apskričių nutarimus".

Nepribuvus apskričio pirmininkui J. Tumasoniui, suvažiavimą p'rimininku išrinktas Antanas Visninas.

Visu pirma buvo skaitytas perito suvažiavimo protokolas, kuris vienbalsiai priimtas.

Raportas taisyklių komisijos Pittsburgo apskričio. — J. G. Miliauskas pranešė, kad aebuvo galima sustatyti taisyklių, nor' Sus-mo konstitucija apskričių nepripažįsta veikiančiuoju kumu, apskričiai neturi inkorporavimo. Raportas priimtas.

1. Pakelta klausimas apie pirmą nuosavą namo New York. Apsvarčius klausimas atmetas, nes prieš namo pirmą apskričių protestai neturi jokios legalės vertės. Todėl nutarta, kad kuopos atskiriam tu reikalu kreiptusi į centro valdybą. Kuopos savo reikalavimus su viršaičių parašais ir antspaudomis gali siųsti apskričio raštininkui, o šis pasiųs centran.

2. Aptarius šios apylinkės padėjimą, kilo klausimas, kaip geriau praplatinti Sus-mą šioje apylinkėje. Nes yra dar daug tokių vietų, kur nesama kuopų, o kur jos galėtų būti, arba ir gyvuojančios kuopos neturi jokio gyvumo. Tam tikslui išrinktas organizatorius, Stanislovas Vaisnoras. Šis rupinsis šioj apylinkėj praplatinti Sus-mą. Kelionės lėšas organizatorius ims iš prirašytų naujų sąnarių įstojimo (pusę įstojimo). Bet jei pasitaikytų kuopon neįrašyti sąnarių, tuomet kuopa atlygina už kelionės lėšas.

3. Atmetas praėjo susirinkimo nutarimas šis: "Kad padaryti Pittsburgo apskričio apvaikšiojimo dieną kartą į metus apskričio suvažiavimo paskirtoje vietoje." Išreikšta pageidavimas, kad kiekviena kuopa rūpintusi surengti kokį bent vakarėlį, ar ką kitą pas save ir vieną dešimtdalį pelno skirtų apskričio iždan.

4. Išrinkta sekanti apskričio valdyba: Baltus Vaisnoras pirmin., Ant. Visninas pirm. padėjėju, Kanstantas Vaisnoras raštininku, kun. S. J. Čepanonis iždininku ir K. Vaisnoras organizatoriumi.

5. Sekantis apskričio suvažiavimas nutarta turėti Homestead, Pa., kur yra 38 kuopa, pirmąjį gruodžio nedėdienį š. m.

K. Vaisnoras, Apskr. rašt.

LAIŠKAS I "SAVAITINIO DRAUGO", SLRKA. ORGANIZACIJAI.

GERB. REDAKCIJA:

Nuosirdžiai meldžiu viešai per organą paaiškinti sekančią klausimą: Kada, t. y. nuo kokio laiko ar dienos užima vietą naujai išrinkta Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje Centro Valdyba?

Konstitucijoje, Straipsnyje XIX, pasakyta: "1. Kas metai delegatai seime išrinkta: a) Centrališkąjį Komitetą..." bet nepažymėta, nuo kada jie pradeda pildyti savo priedermės, ir kada užbaigia. Svarbu būtų sužinoti. Busi didžiai dėkingas, jei gerbiama redakcija, arba Centralė Valdyba, šį klausimą paaiškina.

Su gilia pagarba, KAZ. DARGIS, Susiv. sąnarys.

(Šituo mes prašome, kad gerbiamoji centralinė valdyba patį į tą klausimą atsakytų Red.).

SLRKA. CONNECTICUT APSKRIČIO.

Pranešu, kad SLRKA. Connecticut apskritis turės 1 d. (Oct.), 1916 m., 1:00 dieną, bažnytinę svetainę, 41 Capitol ave., Hartford, Conn.

Connecticut apskričio kuopos todėl kviečiamos prie to suvažiavimo ir sulyg kuopų išgalės, prisijusti savo atstovus. Kuri kuopa negalėtų prisijusti savo atstovų, prašoma prisijusti savo visokius sumanymus laišku. Suvažiavę delegatai visus reikalus apsvarstys, kas tik pasirodys naudinga mūsų tautiškai katalikiškai dirvai. Musų apskričio kuopos neturėtų atsilikti užpakaly kitų apskričių kuopų, kurios jau pirmiau turi brenuosius suvažiavimus ir darbuojasi Sus-mo gerovei. Todėl visi ir mes sukrusime ir imkime uoliau darbuoties.

S. Cibulskis, Apskr. rašt. 3 Penn ave., Waterbury, Conn.

NEW BRITAIN, CONN.

SLRKA. 109 kuopa rugsėjo 3 d. buvo parengusi prakalbas šv. Andriejaus parapijos svetainėje. Kalbėjo K. Krušinskis iš Brooklyn, N. Y., apie Susivienijimo pradžią ir dabartinį jo stovį. Aiškino, kokią lietuviai nauda turi prigulapvaikšiojimo dieną kartą į metus apskričio suvažiavimo paskirtoje vietoje." Išreikšta pageidavimas, kad kiekviena kuopa rūpintusi surengti kokį bent vakarėlį, ar ką kitą pas save ir vieną dešimtdalį pelno skirtų apskričio iždan.

4. Išrinkta sekanti apskričio valdyba: Baltus Vaisnoras pirmin., Ant. Visninas pirm. padėjėju, Kanstantas Vaisnoras raštininku, kun. S. J. Čepanonis iždininku ir K. Vaisnoras organizatoriumi.

5. Sekantis apskričio suvažiavimas nutarta turėti Homestead, Pa., kur yra 38 kuopa, pirmąjį gruodžio nedėdienį š. m.

K. Vaisnoras, Apskr. rašt.

Kadangi už inėjimą svetainė nuo žmogaus imta po 10c, tai surinkta \$13. Išlaidų buvo \$6.50. J. P.

S. L. R. K. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

S. L. R. K. A. 77 kuopa turės savo susirinkimą rugsėjo 17 d., 3 val. po pietų, Mykolo Janulevičiaus svetainėje, ant Briadriko. Visi sąnariai kviečiami ateiti susirinkimam.

A. Katkevičia, raštin.

S. L. R. K. A. 15 kuopa, Chicago, Ill., turės savo mėnesinį susirinkimą rugsėjo 15 dieną, 7:30 vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Visi kuopos sąnariai prašomi ateiti susirinkimam ir atsivesti norinčius prisirašyti Sus-man.

G. A. Zakas, raštin.

S. L. R. K. A. 99 kuopa, Chicago, Ill., turės susirinkimą rugsėjo 17 dieną šv. Jurgio parapijos svetainėje, kamb. No. 18. Visi sąnariai prašomi ateiti susirinkimam.

M. L. Gurinskaitė, kp. rašt.

S. L. R. K. A. 176 kuopa, Indiana Harbor, Ind., turės susirinkimą rugsėjo 17 dieną, 3 val. po pietų. Prašomi būtinai ateiti visi sąnariai ir norintį istoti Susivienijimam.

A. J. Vitkus, rašt.

S. L. R. K. A. 80 kuopa, Eynon, Pa., turės susirinkimą rugsėjo 17 dieną, pusę po vienos dieną, bažnytinėje svetainėje.

J. Mislervis, rašt.

S. L. R. K. A. Youngstown, Ohio., 63 kuopa, laikys mėnesinį surinkimą, rugsėjo 17 d. 2. val. po pietų, visiems žinomai svetainėje, 245 E. Federal st.

Gerbiamieji sąnariai malonėkit visi ateiti į šį svarbų susirinkimą. Atsiveskit naujų sąnarių prisirašyti į Susivienijimą.

J. Kasparavičia, Kp. rašt.

S. L. R. K. A. 109 kp. Nev Britain, Conn., turės susirinkimą rugsėjo 17 d. tuojaus pamišparų bažnytinėje svetainėje. Visi sąnariai turi ateiti. Bus renkami delegatai į Connecticut apskričio suvažiavimą.

KOMITETAS.

Paieškau Petro ir Uršulės. Urbanų, pirmu jie prigulėjo prie S. L. R. K. A. Boston, Mass., kuopoje, potam persikėlė į Johnston City, Ill. Turu svarbu reikalą. Jie patį ar kas juos žino atsišaukite.

A. S. VAITKUS,

33 Leonard st., Dayton, Ohio

AM. LIET. R. K. SPAUDOS DR-JOS CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Kun. A. Ežerskis, pirmin. 4943 W. 15th St., Cicero, Ill.

J. Tumasonis, raštin. 3427 Auburn ave., Chicago Ill.

Iz. Nausieda, iždininkas, 917 W. 33 St., Chicago, Ill.

Buk tikras, kad Jusų sunkiai uždirbti pinigai yra padėti bankoj, kuri duoda Jums pilną užtikrinimą.

Pradėk taupyti šlandie; reikalinga tik vienas doleris, kad pradėti taupymo darbą.

Visados daryk biznį su banka, KURI YRA BANKA

Peoples Stock Yards STATE BANK

Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės

Šteklius arti \$6.000 000 Po valstijos priežiūra.

Seniausia, didžiausia ir stipriausia banka vakarus nuo Stock Yardų.

SUSIV. LIET. R. KAT. AM. CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas — J. Jaroševičius, 1048 Washington St., Norwood, Mass.

Vice-pirm. — K. Krušinskis, 59 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

Raštininkas — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene St., Baltimore, Md.

Iždininkas — J. Stulgaitis, 140 S. Meade St., Wilkes Barre, Pa.

Iždo globėjai: V. Lukoševičius, P. O. Minersville, Pa.

A. Nausiedienė, 917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Dvasiškas Vadovas — kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Knygius — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.

Gydytojas — Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

CHICAGOS I APSKRIČIO S. L. R. K. A. ADRESAI:

Pirm. A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Rašt. J. J. Palekas, 4528 So. Washenaw ave., Chicago, Ill.

Izd. J. Zakas, 3339 So. Emerald ave., Chicago, Ill.

Organizatoriai: A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

SUSIV. LIET. R. K. AM. PITTSBURGO APSKRIČIO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Baurtus Vaisnoras, 1514 Carson St., Pittsburgh, Pa.

Vice-pirm., Antanas Visninas, Homestead, Pa.

Raštininkas, Kanst. Vaisnoras, 1116 Hillsboro St., Pittsburgh, Pa.

Iždininkas, kun. S. J. Čepanonis, 318 — 4th Ave., Homestead, Pa.

Organizatorius, Kanstantas Vaisnoras, 1116 Hillsboro St., Pittsburgh, Pa.

SEKANČIAS KNINGAS VELTUI GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNINGYNE.

1. Gabrio "Lietuvių Lenkų unija".

2. Jono, "Diedas ir Gražina".

3. Jono, "Kelionė į Europą".

4. Jono, "Kražių Skerdys".

5. Jono, "Konradas Valenrodas".

6. Freemanoc "Europos Istorią".

7. Jocio, "Kuomi Žmonės Gyvena".

8. Jono, "Naktys".

Samoninga gaspadinė visada turi savo namuose butelink D-rs Richter'io

PAIN-EXPELLER

Nabejojantis budas įtrinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persišalimo, išsinarinimo ir tt.

Tikras tikrai su pažymėta marke "TAKARA"

25c. ir 50c. butelinkas visose aptiekose arba atstai nuo F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Išėjo iš spaudos DVASISKOJO GYVENIMO VADOVELIS.

Puiki knyga — turtinga, turtinga.

Didelė, gražiai išleista. Tur 409 pusl.; audeklų apdaryta.

Su prisitintu atsieina tik DOLERIS.

Tuojaus ją gausi, tik parašyk pas:

KUN. A. STANIUKYNĄ, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.

DR. J. KULIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3259 S. Halsted St. Chicago.

Gydo visokias lūzas, moterų, vaikų ir vy. Speciališkai gydo limpenitas, uždegimus ir paūplintines vyrų ligas. Priėmimo Valandos: nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9. Nedėliomis: nuo 9 iki 2 po pietų: nuo 6 iki 9.

DR. I. MEYERS, 1024 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Valandos: kasdien atdaro nuo 9 ryto iki 9 vakare. Pėtyčiomis iki 6 vakare. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 pietų.

Tel. Haymarket 6212.

DR. A. YUSKA

LIETUVIS GYDYTOJAS 1749 So. Halsted CHICAGO, ILL. CORNER 18th STREET

TEL. DROVE 771

S. E. Allen D. D. S. 4464 So. Halsted St.

Darbo valandos: 10 val. 15 ryto iki 8 iki val. vak. Sventadienes nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet.

9. Astramsko, "Petras Žemaitis".

Aplikacija turi būti pažymėta kuopos viršaičių vardais ir krasos ženklelių už 10c.

KUN. S. J. STRUCKUS,
PLYMOUTH, PA.

Draugijų Reikalai

TAUTOS FONDO VALDYBA.

Pirmininkas: kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

1-mas vice-pirm. Adv. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

2-ras vice-pirm: Kun. Serafinas, 2327 W. 23rd Pl. Chicago, Ill.

Sekretorius: K. Pakštas, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Izdininkas: — B. Vaišnoras, 1514 Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Iždo globėjai:
A. Nausiedienė, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

J. Miliauskas, Pittsburg, Pa.

ŠVENTO ANTANO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Steponas Kelionis, 1344 So. Jackson st.

Pagelbininkas, Kazimieras Burba, 1416 So. Park ave.

Protokolų raštininkas, Antanas Samoška, 1230 So. Victoria st.

Finansų raštininkas, Jonas Bakšys, 1327 So. Victoria st.

Kasos globėjai:
Leonas Krikštinavičius, 1326 So. Victoria st.

Adomas Jonaitis, 1326 So. Lincoln st.

1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407 So. Park ave.

2. Maršalka, Antanas Didjurgis, 1327 So. Park ave.

Knygius Pranciškus Kapturkauskas, 1321 So. Victoria, St.

Susirinkimai po aštuntai kiekvieno mėnesio, apie pirmą valandą po pietų. Lietuvių svetainė, 9 ir So. Lincoln gatv.

ŠVENTO MYKOLO DRAUGIJOS, ROCKFORD, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Kazimieras Mikšas, 1020 — 1022 S. Main st.

Pirm. pagelbininkas ir Izdininkas: P. P. Petrėnas, 422 Island ave.

Protokolų raštininkas: J. J. Merčaitis, 1530 West st.

Finansų raštin.: J. Zobinas, 1129 So. Church st.

Dr. stės, Dievo Apveizdos parapijos valdybos adresai:

Pirm. — A. Stulginskis, 715 W. 19 Pl.

Pag. — M. Ramanavičius, 547 W. 20 st.

Jonas Jaroševičius, 1048 Was Rašt. — Liud. Sabaliauskaitė, 1714 S. Union ave.

Fin. Rašt. — K. Vasiliauskas, 558 W. 14 st.

Izd. — A. Grišius, 732 W. Kasos glob.: Zof. Bartkevičaitė, 1828 S. Peoria st.

Al. Klimas, 558 W. 14 st., Maršalka, — Mikolas Jatunis, 622 W. 15 st.

Susirinkimas kas pirmą nedėdienį mėnesio, Apveizd. Dievo parap. salėje, 3 val po pietų.

Kasierus, Viktoras Kavaliauskas, 22 Sturvant ave., Iždo globėjai:
Jokubas Puzinas, 20 Pond st., Barnasius Jankauskas Willow st.,
Martinas Bulskas, 39 Tremont st.,
Maršalka, Stasys Karnila, 34 Tremont st.

IVAIRIOS ŽINIOS

IŠ DARBO LAUKO.

New York. — Pietinių miesto dalyje buvo susireikavę apie 6,000 barzdaskučių. Po poros dienų streiko jiems visiems padidinta \$1.00 daugiau algos ir savaitę. Visi sugrįžo į darbą.

San Francisco, Cal. — Čia pasibaigė dokinių darbininkų streikas. Darbininkai laimėjo gaudami didesnes sau algas.

Boston, Mas. — Telefonų operatorės šitam mieste be streiko laimėjo sau didesnes algas ir trumpesnes dienos darbo valandas.

Jersey City, N. J. — Dairymen's Manufacturing Co. įstaigose susireikavo darbininkai. Jie reikalauja įvesti 8-nias dienos darbo valandas.

Ceder Point, Ohio. — Columbus, Ohio, policijos viršininkas Charles E. Carter išrinktas Ohio valstijos policijos sąjungos pirmininku. Dabar Carter plenuoja visose valstijose suvaržyti darbininkams žodžio laisvę. Tai norima padaryti ne be tikslo. Policijos sąjunga nori iškovoti sau pensijas iš valstijos iždo. Bet darbininkų unijos toms pensijoms prieštarauja. Darbininkai tvirtina, kad jei policiantams esą galima mokėti pensijas, tai visų pirma tokias pensijas reikia mokėti senyviems darbininkams.

Policijai toks darbininkų pasistatymas baisiai nepatinka ir norima pradėti kovą prieš laisvąjį žodį.

Marinette, Wis. — "The Central West Coal kompanijos įstaigose susireikavo darbininkai dėl mažų užmokesčių. Kompanija susimedžiojo streiklauišius. Bet pagaliau ir patys streiklauišiai susireikavo.

Dayton, Ohio. — Vietos dirbtuvių visi mašinistai išėjo streikan, reikalaudami 8-nių darbo valandų dienoje.

VĖL UŽGRIUVO DALIS PANAMOS PERKASO (KANALO).

Telegramos iš Washingtono praneša, kad pastaromis dienomis vėl užgriuvo dalis Panamos perkaso. Lai-

vai kelioms dienoms sustojo vaikščioję.

TIKĖJIMO PERSEKIOJIMAI MEKSIKOJE.

Meksikos valdžia yra socialistų bei laisvamanių rąkose. Šie tamsybės apaštalai kaip įmanydami stengiasi dergti tikėjimą, niekina švenčiausius įausmus kiekvieno tikinčio žmogaus. Šit šiomis dienomis Meksikoje liko išleistas tam tikras paliepimas, kuriuomi visos bažnyčios valdžia paima savo priežiuron (kontrolėn). Pasinaudodami tuomi dekretu socialistai bile kada gali atimti bažnyčias nuo parapijų ir paversiti jas ar į kazarmes, ar į lunams, ar į kokias nors kitas įstaigas. Gražiausias gi bažnyčios ir katedros paverstos globai švietimo ministerijos. Tokiuo būdu švietimo ministeris turi teisę padaryti iš bažnyčios knygyną, muzėjų ir tt.

Tai gi, matot, broliai lietuviai, kas darosi, kuomet valdžia patenka į bedievių rankas.

VYRIAUSIAS VOKIEČIŲ VADAS RUSŲ FRONTE -- PRINCAS LEOPOLDAS.

Rytų frontas. — "The Chicago Daily News" korespondentas rašo:

Rugsėjo 3 d. aplankiau fioldmaršalo von Hindenburgo įpėdinį, 70 metų seną Bavarijos prinčą Leopoldą, Bavarijos karaliaus tikrąjį brolį, kuris kituomet su savo armijomis paėmė Varšavą. Dabar jis yra vyriausiojo vokiečių visų armijų vadu priešais rusus 900 mylių ilgio frontu, nuo Baltijos ligi Galicijos. Pirmiau princas Leopoldas buvo vyriausiojo vadu tik vienos armijos, susidedančios iš kelių korpusų, Baranovičių fronte. Gi kuomet Rumunija stėjo karėn, vyriausias vadas von Hindenburg nuskirtas generalo štabo viršininku, o šito vietą užėmė princas Leopoldas.

Princas Leopoldas nors senas, bet yra stiprus ir gyvas, kalboje atviras. Jo štabo viršininku yra pulkininkas Hoffmann, dar jaunas ir baisiai didelės energijos žmogus, kurs dienomis ir naktimis retai kada suveda akis.

Princas pripažįsta rusų armijoms didvyriškumą, bet podraug tvirtina, kad vokiečių fronto nei Lietuvos, nei Kurše rusai nekuomet negalės perlaužti. Vokiečiai vienur ir kitur per daug stipriai apsitaisę. Cemento ir plieno apkasai niekam neprieinami. Tai didžiausia vokiečių paslaptis tame dalyke.

Antai birželio mėn. Baranovičių fronte rusai per penkias dienas ir naktis buvo užpuolę vokiečių linijas. Bet nieko gero neatliko. Patekę baisiausius nuosto-

lius pasitraukė. Per penkias dienas ten jų mažiausia žuvo 60,000. Išto buvo matomi kalnai lavonų. O per pastaruosius 6 mėnesius Hindenburg - Leopoldo fronte, nuo Rygos iki Pinski pelkių, rusai neteko mažiausia milijono kareivių.

Princas Leopoldas labai užsiinteresavęs Rumunija, kuri andai įsimašė karėn. Jo nuomone, Rumunija užta savo neatsargų žingsnių turės daug nukentėti kenks.

BULGARAI SU VOKIEČIAIS NORI PEREITI PER DUNOJŲ RUMUNOJE.

Londonas. — Bulgari su vokiečiais, kurie įsiveržė Rumunijon Dobrudža frontu, šturmuoja Tatrakan tvirtovę, stengdamiesi ją paimti ir pereiti per Dunojų. Kuomet tai bulgarams ir vokiečiams pasisektų padaryti, tuomet jiems nesunku būtų pasiekti Rumunijos sostinę Bukarestą.

Dabar ten seka baisiausi mušiai. Bulgari su vokiečiais jau paėmė ten septynias tvirtumas. Rumunams paliko dar kelios tvirtumos. Ir jie šitas visomis išgalėmis gina. Rumunų visas pasitikėjimas rusais, kurie keliomis kolonmomis atpušiuoja pagelbon.

Dunojaus upė toje vietoje gana plati ir todėl nebus taip lengva ją pereiti bulgarams ir vokiečiams.

PRASTAS LIKIMAS LEIMIAS RUMUNIJAI.

Berlynas. — Vokiečių karės ekspertai neatmainomai tvirtina, kad Rumunija susilauksianti Serbijos likimo. Bulgari su vokiečiais, įsiveržė Rumunijon, pirmiausia stengsis prasimušti kelią prie Rumunijos sostinės Bukaresto. Kuomet paimsią šitą miestą, Rumunija busianti įveikta. Kaip fioldmaršalas von Mackensen paėmė Serbiją, taip jis greitai dabar apsidirbsias ir su Rumunija.

Karės ekspertai savo tvirtinimus paremia tuomi, kad bulgarai su vokiečiais jau geroką galą išbriovę Rumunijon 80 mylių ilgio frontu, paėmę kelis miestus ir tik jiems dabar reikia bile kurioj vietoj pereiti Dunojų, o tuomet nebu sunku pasiekti Bukarestą. Didžiausioji kliūtis — persikelti per platųjį Dunojų, kuries pakraščius saugoja rumunų.

Be to Lietuvos atstatymui reikalinga yra lietuviška mokykla. Musų vaikai, laukdami svetimas mokyklas, dažniausia ištautėja, išsivada savo kalbos, papročio, išsivada visiškai net lietuvių vardo. Tai gi visi susiprātę lietuviai, kurie nori, kad jų vaikai būtų tokie pat lietuviai, kokiais yra jie, kokiais buvo jų seneliai ir bočiai, privalo juos leisti į lietuviškas mokyklas. O tokomis mokyklomis yra musų parapijinės mokyklos, kurios naudojasi pilnomis teisėmis su viešomis mokyklomis. Tai gi tautiečiai leiskite savo vaikelius į tas pa-

SUNAIKINTA 10 ORLAIVIŲ.

Telegramos iš Londono skelbia, kad šiaur-vakariame francųzų fronte abejie prieštai neteko po orlaivius.

RUMUNAI PAĖMĖ ORSOVA.

Londonas. — Iš Rumunijos sostinės Bukaresto oficialiai pranešta, kad rumunai paėmė labai svarbų austrų miestą Orsova palei Dunojų.

Pirm poros dienų Viennoj buvo pranešta apie Orsova miesto puolimą. Bet pa sirodė, kad rumunai tą miestą paėmė tikrai rugsėjo 8 dieną ryte.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje

PRIE ATIDARYMO MOKYKLŲ.

Šiomis dienomis beveik visose parapijinėse ir viešose mokyklose jau prasidėjo moksas. Mokyklų Taryba išleido atsišaukimą į tėvus, primindama, kad visi sveiki vaikai nuo 7 iki 14 metų būtina privalo lankyti kokią nors mokyklą. O kiekvienas vaikas nuo 14 iki 16 metų amžiaus privalo arba mokintis arba eiti į darbą. Iki 14 metų užginta vaikams dirbti. Kurie gi tėvai nenorės pildyti šių įsakymų bus suareštuoti ir galės būti nubausti nuo 5 dolerių iki 20 ir teismo išlaidomis.

Brangūs tautiečiai, gerai išidėmėkite šiuos paliepiamus. Nelaikykite savo vaikų namie. Visus berniukus ir mergaites leiskite į mokyklas. Atminkite, kad žmogaus laimė yra tikrame apsišvietime. Tamsios, neapšviestos tautos dažniausiai buna silpnos, neturtingos, visų skriaudžiamos, en giamos. Ukė, prekyba, pramonija pas neapšviestas tautas yra labai žemame stovjy ir žmonės, nemokėdami išnaudoti savo krašto gėrybių, priversti yra iekoti duonos kėsnio svetima me krašte, priversti yra sunkiai dirbti surukusiuose fabrikuose. Jeigu gi mes butum visi apsišvietę, ne-reikėtų mums keliauti į svetimą šalį, mes savo tėvynėje padarytum Ameriką.

Be to Lietuvos atstatymui reikalinga yra lietuviška mokykla. Musų vaikai, laukdami svetimas mokyklas, dažniausia ištautėja, išsivada savo kalbos, papročio, išsivada visiškai net lietuvių vardo. Tai gi visi susiprātę lietuviai, kurie nori, kad jų vaikai būtų tokie pat lietuviai, kokiais yra jie, kokiais buvo jų seneliai ir bočiai, privalo juos leisti į lietuviškas mokyklas. O tokomis mokyklomis yra musų parapijinės mokyklos, kurios naudojasi pilnomis teisėmis su viešomis mokyklomis. Tai gi tautiečiai leiskite savo vaikelius į tas pa-

rapijines mokyklas. Jose išauklėti vaikai liks šviesiais, dorais lietuviais, katalikais, Visų lietuvių obalsiu privalo būti: KUODAUGIAUSIA MOKSLO DEL VAIKŲ!

Atsiminkime žodžius iš Maironio poemos "Rasėnių Magdė".

Lietuvi, mokinis, Varguos beraminkis, Vilties nenustok niekad!

O moksas daug gali: Jis vargstančią šalį Išpančios iš amžių skriaudos.

Tik žemei tėvų Negamink svetimųjų dievų! K. G.

Baisus skandalas Kewanee, Illinois

P. Račkaus prakalbos I.

Subatoj, rugsėjo 9 d., atsilankė pas mus garsus iš Chicago kalbėtojas, Loyolos universito sociologijos studentas Al. M. Račkus. Klausytojų prisirinko pilna svetainė. Musų tamsuoliai socialistai ir bedieviai sužinoję, kad atvažiuos į Kewanee p. Račkus, jau iškalno rengės kelti truksmą, duoti klausimų ir tt. Išspradžios keletas Markso II pasekėjų pradėjo pobažnytinėje salėje rudyti cigarus ir užsimovę ant savo tuščių galvų kepures arzaliavo. Bet prakalbų vedėjui p. Norkevičiui mandagiai paprašius, trukšmadariai susigėdo ir aprimo.

Gerbiamas kalbėtojas savo kalboje faktais prirodė krikščionijos nuopelnus pasaulio civilizacijai, butent, daileje, literaturoje, moksle ir tt. ir kaip pavyzdį pažymėjo nekrikščioniškas viešpatijas, kaip Kiniją, Turkiją ir kitas, kurios savo mokslu, civilizacija ir kultura

Subatoj, rugsėjo 9 d., atsilankė pas mus garsus iš Chicago kalbėtojas, Loyolos universito sociologijos studentas Al. M. Račkus. Klausytojų prisirinko pilna svetainė. Musų tamsuoliai socialistai ir bedieviai sužinoję, kad atvažiuos į Kewanee p. Račkus, jau iškalno rengės kelti truksmą, duoti klausimų ir tt. Išspradžios keletas Markso II pasekėjų pradėjo pobažnytinėje salėje rudyti cigarus ir užsimovę ant savo tuščių galvų kepures arzaliavo. Bet prakalbų vedėjui p. Norkevičiui mandagiai paprašius, trukšmadariai susigėdo ir aprimo.

Gerbiamas kalbėtojas savo kalboje faktais prirodė krikščionijos nuopelnus pasaulio civilizacijai, butent, daileje, literaturoje, moksle ir tt. ir kaip pavyzdį pažymėjo nekrikščioniškas viešpatijas, kaip Kiniją, Turkiją ir kitas, kurios savo mokslu, civilizacija ir kultura

Subatoj, rugsėjo 9 d., atsilankė pas mus garsus iš Chicago kalbėtojas, Loyolos universito sociologijos studentas Al. M. Račkus. Klausytojų prisirinko pilna svetainė. Musų tamsuoliai socialistai ir bedieviai sužinoję, kad atvažiuos į Kewanee p. Račkus, jau iškalno rengės kelti truksmą, duoti klausimų ir tt. Išspradžios keletas Markso II pasekėjų pradėjo pobažnytinėje salėje rudyti cigarus ir užsimovę ant savo tuščių galvų kepures arzaliavo. Bet prakalbų vedėjui p. Norkevičiui mandagiai paprašius, trukšmadariai susigėdo ir aprimo.

Gerbiamas kalbėtojas savo kalboje faktais prirodė krikščionijos nuopelnus pasaulio civilizacijai, butent, daileje, literaturoje, moksle ir tt. ir kaip pavyzdį pažymėjo nekrikščioniškas viešpatijas, kaip Kiniją, Turkiją ir kitas, kurios savo mokslu, civilizacija ir kultura

Subatoj, rugsėjo 9 d., atsilankė pas mus garsus iš Chicago kalbėtojas, Loyolos universito sociologijos studentas Al. M. Račkus. Klausytojų prisirinko pilna svetainė. Musų tamsuoliai socialistai ir bedieviai sužinoję, kad atvažiuos į Kewanee p. Račkus, jau iškalno rengės kelti truksmą, duoti klausimų ir tt. Išspradžios keletas Markso II pasekėjų pradėjo pobažnytinėje salėje rudyti cigarus ir užsimovę ant savo tuščių galvų kepures arzaliavo. Bet prakalbų vedėjui p. Norkevičiui mandagiai paprašius, trukšmadariai susigėdo ir aprimo.

Gerbiamas kalbėtojas savo kalboje faktais prirodė krikščionijos nuopelnus pasaulio civilizacijai, butent, daileje, literaturoje, moksle ir tt. ir kaip pavyzdį pažymėjo nekrikščioniškas viešpatijas, kaip Kiniją, Turkiją ir kitas, kurios savo mokslu, civilizacija ir kultura

Subatoj, rugsėjo 9 d., atsilankė pas mus garsus iš Chicago kalbėtojas, Loyolos universito sociologijos studentas Al. M. Račkus. Klausytojų prisirinko pilna svetainė. Musų tamsuoliai socialistai ir bedieviai sužinoję, kad atvažiuos į Kewanee p. Račkus, jau iškalno rengės kelti truksmą, duoti klausimų ir tt. Išspradžios keletas Markso II pasekėjų pradėjo pobažnytinėje salėje rudyti cigarus ir užsimovę ant savo tuščių galvų kepures arzaliavo. Bet prakalbų vedėjui p. Norkevičiui mandagiai paprašius, trukšmadariai susigėdo ir aprimo.

daug žemiau stovi už krikščioniškas viešpatijas. Taip gi aiškiai prirodė, kaip socialistai griauja civilizaciją, klaidina žmoniją, kokiais jie yra priešais mokslo, darbininkų išnaudotojais ir tt. Visą kalbos turinį yra sunku aprašyti, tik tą galima pažymėti, kad jo kalba buvo visiems suprantama, pamatuota argumentais ir katalikiškai visuomenei labai naudinga. Po prakalbų socialistai davė daug klausimų, bet kalbėtojas į visus klausimus atsakė mandagiai ir taip sukritikavo tamsuolius socialistus, kad tie nežinojo kur dėtis.

Socialistai p. Račkus pamylėjo II.

Nors socialistai vos tik iškentė sėdynese laike prakalbų, nors rauda ir balo, nors griežė dantimis iš pikto, bet kad jie pamylėjo p. Račkus, tai yra faktas. Tulas socialistas viešai prisipažino, kad jis girdėjęs p. Račkaus prakalbas Spring Valley, Ill., rugp. 3 d., taigi atvažiuos ir į Kewanee pasiklausyti. Bravo socialistai, lankykitės į p. Račkaus prakalbas, gal bent kiek susipažinsite su socializmu, nes dabar didžiūma jusų nieko nežino apie socializmo teoriją bei jusų vady "gražius" darbelius.

Publikai p. Račkaus kalba taip patiko, kad vienu balsu šaukė, idant jis pasiliktų ant nedėlios. Kalbėtojas sutiko pasilikti.

Socialistai šaudė ir išdaužė Bažnyčios ir kitų langus III.

Naktį iš subatos į nedėlią, apie 2:30 val. No. Main ir kitose gatvėse pasigirdo šūviai. Išviso iššovė virš 10 šūvių. Aplinkiniai gyventojai persigando. Nedėlios rytą parapijonai patyrė, kad niekšai-šventvagiai išmušė su plyta gražiausį Šv. Antano lietuvių bažnyčios langą. Taipgi išdaužta klebonijos ir kitų žmonių langai. Senelis klebonas J. Cisas tokių bedievių soci-

\$31,000,000,00

Suviršum depozitu turi dabar didžiulis Valstijos Bankas State Bank of Chicago

Nuo jo įsteigimo 1879 metuose tasai bankas nuolatos augo taip, kad šandie jo kapitalas ir atsarga yra daugiau kaip keturi milijonai aštuoni šimtai septyniolika tukstančių dolerių — \$5,000,000.00.

Be 40 tukstančių žmonių, kur turi pasidėję savo pinigų šiame banke, čia jau sudėta Suvienytųjų Valstijų valdžios, Illinois valstijos ir Chicago miesto pinigų.

Lietuviai, kuriems rupi saugumas jų pinigų, tegul pasideda banke. Daug lietuvių yra pasidėjęsi čia savo pinigų ir džiaugiasi.

Bankas moka 3%. Atdaras nuo 9 ryto iki 3 val. po pietų; Subatomis iki 2 val. po pietų įsdomėkite adresą:

STATE BANK OF CHICAGO

Kampas La Salle ir Washington sts. prieš City Hall.

alistų pasielgimu yra labai sujudintas. Tuoj duota žinia policijai ir detektivai nunai ieško piktadarių.

Letuvių socialistų Kewonee, Ill., yra nedaugiau 25. Taigi visi mano, kad tie piktadariai yra iš jų tarpo. Tai štai kaip kultūringi yra tie mūsų tamsuoliai, tai taip jie skleidžia savo mokslą!

Sosialistai bėga lauk

IV.

Nedėlioje po piet, 2 val., p. P. Račkus vėl pradėjo aiškinti socializmo teoriją. Šiuo kartu žmonių prisirinko dar daugiau. Socialistams pasidarė karšta, nes kuomet kalbėtojas paklausė jų socializmo definicijos, tai pasirodė, kad jie nieko nežino. Taigi kalbėtojas jiems pasakė, kad lietuviškojo socializmo definicija yra tai boozologija, kreizologija ir beždžionologija; kitaip sakant, girtuoklystė, tamsybė ir bedievystė. Toliau socialistai šoko diskusuoti su kalbėtoju. Tuomet jis paklausė socialistų apie Markso Komunistų Manifestą ir pasirodė, kad taipgi nieko nežino. Vienas socialistas citavo Komunistų Manifestą, bet klaidingai. Kad prirodius jo klaidą, kalbėtojas paėmė Komunistų Manifestą, taipgi "The Student's Marx by Edward Aveling" ir vieną francūzų socialistų veikalą ir pakvietė socialistus bei kitus ateiti persitikrinti. Socialistai pasisakė moką ir angliškai ir francūziškai, tik nematę reikalo prisitarti prie kalbėtojo ir perskaičiuoti, nes jiems užtenka lietuviško Komunistų Manifesto vertimo. Jie budami tikrais Lietuvos mylėtojai nenorį žeminti savo tautos skaitymu kitomis kalbomis.

Čia socialistai tai tikrai papuolė į kilpas. Kalbėtojas jiems pasakė, kad jie yra tamsuoliai ir nežino net pamatinių socializmo principų, nes socializmas ne pripažįsta jokių tautų, o pripažįsta vien tik internacionalizmą, — gi jei jie sakosi esą Lietuvos mylėtojai, tai negali būti socialistais. Toliau paklausė jų, kuriais metais gimė jų tėvas Marksas — tyli. Publika pradėjo garsiai kvatoti. Kalbėtojas pasakęs datą paklausė daugiau klausimų, paliečiančių socializmą. Socialistai atsakė taip-gi tyli. Išbalę socialistai matydami, kad nežinyste išsistato save ant juoko, umai pradėjo bėgti lauk iš salės. Salėje pasiliko tik keli socialistų reporteriai.

Bobelės vejasi socialistus

V.

Publikai aprimus, kalbėtojas pradėjo kritikuoti socializmą. Vaizdžiai nurodė, kad socializmas nėra kilęs iš darbininkų, uždėtas ne per darbininkus ir todėl negali tikti darbininkų luo-

mui, bet interesui kapitalistų. Čia jis nurodė socialistų vadų vardus, kurie buvo kapitalistai. Teisybės žodis nepatiko tūloms socialistams ir jos pakilusios apleidė salę. Publika palydėjo jas šauksmu ir švilpimu.

Toliau kalbėtojas nurodė socialistų ydas, apie jų svajones, kurios niekad negali įvykti, jų tamsumą, ir tt. Ragino žmones šviesies, skaityti laikraščius, ypačiai "Draugą", kurs nurodo socialistų bedievių tamsybę, kaip jie išnaudoja darbininkus ir kaip nuotų išnaudotojų apsisaugoti. Kewaniečiai yra labai dėkingi p. Račkui už jo taip gražias prakalbas. Jo stiprus ir malonus balsas ir iškalba žavė - žavėja publiką. Kewaniečiai dar niekad tokių prakalbų negirdėjo. Iš viso pasakė 6 prakalbas, kurių mes nekuomet neužmiršime.

Vienas iš parapijonų.

SHEBOYGAN, WIS.

Čia gyvuoja lietuvių draugijos: Sv. Juozapo, Sv. Kazimiero, Jaunuomenės Dra-

mos, ir kuopos: L. Vyčių, SLRKA., Moterų Sąjungos ir kitos. Pirm vienerių metų visos šitos draugijos savo vakarus ir lošimus rengdavo vokiečių svetainėje. Bet šių metų pradžioje i vietas parapiją atvyko kun. Slavinas. Jo pasidarbavimu lietuvių parapija pasirupino įgyti nuosavią svetainę, kurioje dabar visos draugijos turi pasilinksminimo vakarus ir lošimus. Rugsėjo 4 d. Moterų Sąjungos turėjo vakarą. Kalbėjo kun. J. Tiškevičius. Paskui soločia "Mariutė". Daug buvo žmonių.

Sheboyganietis.

Tautos Fondo Skyrius

TAUTOS FONDO SEKRETORIAUS ATSKAITA,

iš pajamų už rugpjūčio mėn., 1916 m.

Rugpjūčio 3, Chicago, Ill. Sv. Cecilijos giesmininkų draugija, Sv. Kryžiaus parapijos, prisuntė A. Prečnaukas \$13.65

Rugpjūčio 3, Spring Va-

ley, Ill. Surinkta pp. Šimkų vestuvėse, prisuntė p. A. J. Sutkus \$5.25

Rugpjūčio 6, East Vandergrift, Pa. Surinkta krikštynose, prisuntė P. Ragauskas \$11.25

Rugpjūčio 11, Chicago, Ill. Aukavo S. L. R. K. A. Pilm. Blaivininkų 41 kp., prisuntė St. Kybartas \$22.15

Rugpjūčio 14, Chicago, Ill. Ant Knystautas \$2.00

Rugpjūčio, 16, Rockford, Ill. Surinkta per S. L. R. K. A. 137 kp. prakalbas ir per Sv. Mykolo draugijos pikniką, prisuntė P. Petrėnas \$13.90

Rugpjūčio 16, Kewanee, Ill. Surinkta per krikštynas p. Ad. Nausėdos, prisuntė P. Vičas \$8.55

Rugpjūčio 19, Waterbury, Conn. surinkta Sv. Juozapo bažnyčioje, prisuntė S. Kulkauskas \$39.74

Rugpjūčio 19, Brooklyn, N. Y. Surinkta per iškilnę p. A. Aleksandravičiaus priėmimui, prisuntė J. Miliauskas \$23.50

Rugpjūčio 24, Trenton, N. J. surinkta per Sv. Jurgio draugijos prakalbas, prisuntė J. Velivis \$42.35

Rugpjūčio 25, New Canaan, Conn. Aukavo Juozapaitis, prisuntė P. Mulevi-

čius \$5.00

Rugpjūčio 28, Chicago, Ill. Surinko T. F. 32 skyrius, prisuntė P. Baltutis \$58.87

Rugpjūčio 28, Girardville, Pa. Surinko T. F. 3 skyrius, prisuntė J. Raibikis \$100.00

Rugpjūčio 30, Poquonock, Conn. Per L. D. S. 44 kuopos prakalbas surinkta \$42.46

Per Sv. Kazimiero draugijos pasilinksminimą surinkta \$4.95

Viso labo prisuntė M. Juškevičia \$47.41

Rugpjūčio 30, Brooklyn, N. Y. Surinko T. F. 13 skyrius, prisuntė J. Butkevičius \$7.00

Rugpjūčio 30, Rockford, Ill. Surinko vietinių draugijų komitetas, prisuntė J. K. Guokas \$37.50

Rugpjūčio 31, Sheboygan, Wis. Surinko T. F. 27 skyrius, prisuntė J. Austrevičius \$61.26

Iš viso per rugpjūtį įplaukė į Tautos Fondą \$529.38

Iki rugpjūčio 1, 1916, įplaukė \$52,873.83

Labu iki 1 rugsėjo, 1916, į Tautos Fondą įplaukė \$53,403.21

K. Palštas,
T. F. sekr.

NAUJAS KNYGŲ KATALOGAS

Šios knygos gaunamos "Draugo" Kningyne. Užsiskaitant pažymėkite knygos vardą ir numerį. Pinigus mažias doleris galima siųsti krasos ženkleliais. Adresuokite:

"DRAUGAS",
1800 West 46th Street, Chicago, Ill.
No. Kaina

Tąsa

1123. Rankvedis angliškios kalbos. Praktiškas budas išsimokiniui angliškios kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojas. Pagal Ollendorfa, Harvey, Maxwell ir kito parašė J. Laukis. Ketvirtas pataisytas spaudimas. Chicago, Ill. 1912, pusl. 310 1.25
Su audimo aparais 1.50

1129. Žodynas lietuviškai-angliškios kalbos. I dalis. Trečia pataisyta ir gausiai papildyta laida. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Žodžiai paženklinoti kursyvais raidėmis prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos pormatas 6x9 dalis. Sutaissė Ant. Lalis. Chicago, Ill. 1911, pusl. 439 2.00
Kietais audimo aparais 2.50

1130. Žodynas angliškai lietuviškos kalbos. Dalis II. Sutaissė Ant. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta ta me, kaip žodžius angliškai takti, taipgi kiekvienas žodis paženklinotas kursyvais raidėmis prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos pormatas 6x9 colius. Gražiais "Half Morocco" aparais. Nugara ir kampai drutos gražios mookor skuros, šonai audimo, ant nugaros parašai aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti. Chicago, Ill. 1911, pusl. 935 4.00

1131. Žodynas lietuviškai angliškios ir angliškai lietuviškos kalbos. Sutaissė A. Lalis. Abi dalis I ir II vienoje knygoje. Pormatas ir aparai kaip No 1130, pusl. 1274 6.00
Aptaryta brangia moroko skura, kraštai marmuruoti 7.00

1132. Žodynis lietuviškai angliškai kalbos. Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus galima lengvai angliškai susikalbėti. Parankus nešiotis kišeniųje Chicago, Ill. 1911, pusl. 151. Audimo aparais 50
Tas pats gražiais skuriniiais aparais 75

1133. A. — B. — C. Rašymo ir skaitymo. Pradžiamokslis. Vartojamąs parapijinėse mokyklose, sutaisė mokytojas. Keitais apd. 25

1134. Skaitymo Pradžiamokslis. Dalis II, sutaisė J. Damijonaitis. Aptaryta 35

1138. Geografijos vadovėlis, skiriamas Lietuvos mokykloms su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Sudėjo Juozas Gabrys, pusl. 77 75

1184. Tiesų vadovas, ir patarėjis. Sutaissė L. De Morasse. Vertė V. A. Juristas. Naudinga knygelė, ypačiai norintiems susipažinti su įvairiomis legalistikomis teisėmis. Chicago, Ill. 1913, pusl. 141. 1.00

VISOKIOS KNYGOS.

1187. Blogi Kudikų Papročiai, su paveikslais, parašė Dr. A. L. Graičūnas; kiekvienai motinai ši knygelė patartina perskaityti. 20

1190. Humoras ir Satyra. Lietuviams laisvo laiko praleidimui ir saldiems juokams. Surinko juokų mylėtojas. Toje knygoje surinkti juokingiausi aprašymai, aforizmai ir visoki anekdotai. Chicago, Ill. 1910, pusl. 158. 50

1195. Tikri juokai. Lietuvių palinksminimui parašė, ir sugraibė Jonas Viskas. Dideli ir maži, apšviesti ir prasti be skirtumo visi kviečiami į juokų pasaulį. Chicago, Ill. 1912, pusl. 208. 50
(Toliau bus)

Ar Jus Duosite mumssavonomone?

Jus esate daug skaitę apie Geležinkelius.

Jus žinote, kad tas naujas įstatymas kuris yra dabar perėjęs, dabar geležinkelių kompanijos praleis daugiau pinigų pagerinimui

Jus žinote, kad tas galės PADIDINTI kainą važinėjimui.

Užtat ŽMONIJAI tas turi DAUGIAUSIA apeiti.

Ta ŽMONIJA esi TAMSTA, nieko neženklina kas Tamsta esi, kur gyvena ir ką veiki.

Užtat geležinkelių klausimas turėtų JUMS APEITI, Jis turi iškelti ant Jus, todėlgi Jus turėtumet DABAR juos studijuoti. Kad apsisaugojus savo ypatingus interesus. Tamstų nusprendimas turi remtis ant FAKTŲ.

Patarnavimas, Mokestis, Stotis, Prižiūrėjimas, Mandagumas ir daug KITOKIŲ dalykų turėtų Tamstų atyda atkreipti daugiau negu lyg šiol.

Biski mąstymo Jums parodytu kodėl teisinga voga "MESES" galėtų buti po JUSŲ priežiūra.

Jeigu Jus sutinkate su mumis, taigi išreikškite mums savo nuomonę? Ar Tamstos nepasigalėsime krasos ženklelio ir parasykite antrašę ant konverto ir prisiuskite kuponą atgalios?

Yes? TAI BALSUOKITE! Jus nereikalaujate parašyti savo pavardę. Tik prisiuskite mums savo kuponą i Bureau of Railway Publicity of Illinois, 38 South Dearborn Street, Chicago, ir PADARYKITE TĄ DABAR. Išpildę šitą kuponą ir prisiuskite mums. Ačiū.

Bureau of Railway Publicity of Illinois

Anderson Pace, Manager

38 So. Dearborn St.
Chicago

Vote Coupon

BUREAU OF RAILWAY PUBLICITY OF ILLINOIS

38 South Dearborn Street, Chicago

Yes, Aš esu tos nuomonės, kad duoti geležinkelius oficiali informacija apie

Note: Nesakykite ne ir paskui už geležinkelius.

Prisiuskite DABAR. Nėra norime. Prisiuskite mums. Ačiū.

reikalo parašyti savo pavardę.

Yes
X

Chicagoje

STRIKAS ARMOURO SKERDYKLOSE.

Sionis dienomis Chicago Armouro skerdyklose susstrikavo visi darbininkai, kurie dirbo klesus. Strai- keriai reikalauja padidinti mokesį iki 40 centų ir pagerinti darbo sąlygas. Bet milijonieriai "gyvųjų karalių" nenori išpildyti teisingų darbininkų reikalavimų.

ŠIANDIE VAKARE VISI ŠV. JURGIO PARAPIJOS SVETAINĖ!

Primename gerbiams skaitytojams, jog šandie Šv. Jurgio parapijos svetainėje bus Chicago lietuvių mitingas delei išrinkimo komiteto surengti. "Lietuvių Diena". Visi geros valios lietuviai, kuriems nuosirdžiai rupi gelbėjimas badojančių brolių, kuoskaitlingiausiai atsilankykite į šį surinkimą. Yra svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų žmonės iš visų Chicago lietuvių kolonijų, kaip tai iš: Brighton Parko, Atlantic City, Cicero, Roseland, West Pullmano, North Side, Waukegano, Bridgeport, West Sidės, Town of Lake, South Chicago, Riverside, Chicago Heights, Englewood, East Chicago ir kitų.

Susirinkimas prasidės lygiai 8 val. vakare. Nesivėlinkite.

Kadangi susirinkime galės būti labai daug žmonių, tat, delei užlaikymo tvarkos, prašome visų užsilaikyti ramiai, mandagiai. O jeigu atsirastų žmonės, kurie bandytų kelti truksmą, pasistengkite juos nutildyti. Meilė tėvynės tebūna mums už vadovą šiamo darbo. Kiekvieno lietuvių dabar turi būti švenčiausia priedermė gelbėti žustančius nuo bado, ligų ir kitų karės palydovų. Surinkti pinigai "Lietuvių Dienoje" be pagalbos jokių fondų bus tuojaus siunčiami Lietuvon per Amerikos Raudonąjį Kryžį. Taip nutarė lietuviai suvažiavę į Wilkes - Barre, Pa. Taigi jokio nepasitikėjimo čia būti negali.

Tie, kurie šį vakarą mėnė savo draugysčių susirinkimus laikyti, būtinai atidėkite susirinkimus kitam kartui, o visi rinkitės į šv. Jurgio svetainę.

Į komitetą reikia rinkti žmones šviesius, veiklius, i tekingus, kurie prisėm ant savęs darbą šventai j išpildo.

Lietuviai, bukime tikrai Lietuvos gelbėtojais! Visi kaip vienas ir vienas, kaip visi kibkime į darbą. Kitos tokios progos gal nekuome neturėsime. Rengkimės iš anksto, kad paskui nesigailėtum. Vaizdas badaujančios tėvynės te vadovauja mus tame šventame darbe.

Visi bukime pirmais! Visi sukrusime!

IŠ NORTH SIDE'S.

AR TAMSYPĖ, AR BLOGA VALIA?

Rugsėjo 5 dieną Giesmininkų Dramatiška Draugija po Sv. Cecilijos globa turėjo susirinkimą ir savo nutarimams padarė tris didelės - didelės klaidas:

1. Prigulėjimą į Tautos Fondo atidėti nusavstyti metiniam susirinkimui.
2. Savo baltaus paskelbimo duoti ir vietos socialistų laikraščiai.
3. Prisidėti prie Sus-mo Lietuvių pašelpinių draugijų Illinois valstijoje.

Todel pasirodė:
1. Vilkinti prigulėjimą į Tautos Fondo, reiskia didelį tautišką nesupratimą.
2. Duoti paskelbimus į savo priešininkų laikraščius, reiskia tuos laikraščius materialiai rėmti ir palaikyti.
3. Prisidėti prie augščiau paminėto draugijų sus-mo reiskia prieštarauti Jo Mal. antvyskupio parodymams parapijų reikale. Nes ji, būdama laisvamanystės įtekmėje, vyskupo pareigas stengiasi sau pasisavinti.

Taigi, kaip man, taip ir kitiems tėvinainiams ir nusuprantama, kodėl Lietuvių Giesm. Dram. draugija taip atžagariai elgiasi?
Ar toji draugijoj gyvuoja tamsybė, ar gal jos vadovų bloga valia?
Į šį klausimą norėčiau išgirsti viešai paaiškinimą.

M. Mažeika.

SALIUNININKAMS PRI-SIEINA STRIKAL.

Sionis dienomis vėl liksinėta 19 skundų ant saliu-ninkų, kurie nedėlionis laiko atdarus savo "žemiškus rojus".

Reikia tikėtis, kad šie v. si saliumai bus uždaryti ir "laisnės" jiems nekuome nebus sugrąžintos.

CHICAGOS VYČIŲ SKOLI-NAMAI - TAUPOMAJAI BENDROVEI SEKASI KUOGERIAUSIAI.

Ši, viršijardyta įstaiga kaskart pasekmingiau pradeda gyvuoti. Skaityti naujų sąnarių, kurie taupia pinigų šioje bendrovėje, vis auga ir auga. Pracitame pamedėly į bendrovės kasą įplaukė arti 400 dolerių. Patariame visiems kuoskai tingiausiai rašyties į šį naudingą ir reikalingą organizaciją.

Susirinkimai būna pane-dėliais, Šv. Jurgio parapijos svetainėje.

ŠUNIMS IR KATĖMS PAVOJUS.

Daktarai senai jau persitikrino, kad limpančias li-

gas platina ne tik musės ir nodai, bet taipogi katės ir šunys. New Yorke, prasidėjus vaikų paralyžiui, laike vienos savaitės liko užmušta 72,000 kačių ir 8,000 šunų. Tą patį manoma padaryti ir Chicagoje, kadangi epidemija vaikų paralyžiaus čia toli gražu neišnyko.

Aldermanas Haderlein dar prieš keletą metų buvo išes sumanyng, kad už "laisnės" kačių laikymui mokėti \$2.

GYDĖ LIGONIUS NETU-RĖDAMAS PAVELIJIMO.

Sionis dienomis liko suareštuotas gydytojas Geo. Terry (721 Madison st.), kuris gydė ligonius, neturėdamas "laisnės".

ATVAŽIUOS CHICAGON WILSONAS.

Angliški laikraščiai rašo, kad šiame mėnesyje Chicago žada atvažiuoti Sovietų Valstijų prezidentas Woodrow Wilsonas.

IŠ NORTH SIDE.

Šv. Juozapo Ap. draugija turėjo susirinkimą rugsėjo 3 dieną. Nutarta prisidėti prie vietos Tautos Fondo 43 skyriaus, kad bendrai pasidaruoti aukų rinkime Lietuvių Dienoje. Į skyrių atstovais nuskirta K. Kupris ir K. Repšis. Šitie atstovai taip pat įgalio-ti visokiais aukų rinkimo reikalais susinešti su kitų draugijų valdybomis. Be to išrinkta du įgaliotinių pagal-bėti aukų rinkime — J. Žekaitė ir J. Sušis.

Ar jieškote darbo? Skaitykite Drauga

Kas nori gauti darbą, turi kreipties valstijinin darbo biuran į "Unskilled Labor Department", 520 W. Monroe st., Chicago. Visi darbai duodami veltui. Ir ten pasakoma, kiek kas kur gali uždirbti.

Reikalinga:
25 darbininkai į gelžgalių kėmą.
2 automobilius plauti.
100 į plieno įstaigas.
100 namus griauti.
6 iškrauti vagonus.
6 porteriai į stotis.
40 į stock yardus.
100 darbininkų į dirbtuves.
4 džianitoriai.
19 porterių.

"Reikalingas vargonininkas, kuris turi gerą balsą ir gali mokinti bažnytinį chorą".

Del platesnių žinių kreipties pas:
KUN. R. F. ŠATKUS,
117 Lackawanna ave.,
DURYEA, PA.

SAVAITINIS DRAUGAS

TAUTŲ SANTAUKA AMERIKOJE.

Europoje tautos mušasi kovodamos už gyvastį ir mirtį. Amerikoje tos pačios tautos gyvena geriausioje santaikoje viena su kita ir tą pačią santaiką viršija taipgi savo garbe Triner's American Elixir of Bitter Wine. Girardo Varano, italas, rašo iš Mount Carmel, Pa.: "Aš neklysiu augstindamas Jūsų gyduolę, delto, kad ji yra ištikrųjų galinga. Nors aš dar nepabalgiau gerti antros bonkos, aš jau jaučiu jos veikmę šiame atvejuje, taip kad aš negaliu rasti tikro išreikimo tam aprašymui." Mykolas Bobien-ski, lenkas, rašo iš North-bridge, Mass.: "Aš vartuju Trinerį American Elixir of Bitter Wine antri metai, ir aš nepajiečiau gyventi ant šios žemės be jojo". Ištikrųjų tai yra geriausia gyduolė nuo užkietėjimo, abono silpnumo, galvos skaudėjimo, išputimo, nerviškumo, vidurių ligų ir žarnų. Aptiekose. Kaina \$1.00.

Trinerio Tepalas yra stipri gyduolė išlaikimui vartojimui tiktai, suteikianti naują pagelbą nuo neuralgijos, reumatizmo, intempimo, įvairių atsitikimų ir t.t. Kaina 25c ir 50c aptiekose. Krasa 35c ir 60c. Joseph Triner, Manufacturing Chemist, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Apg.)

Skaitykite ir platinkite "Draugą". Rašykite idomiu žinių iš savo krašto.

THE KEISTER'S LADIES TAILORING COLLEGE.

40 ir Cottage Grove Ave., Chicago, Ill. Telefonas Oakland 5252.
Jūs nusistebėsite kaip puiki ir lengva yra mūsų metoda padidimo drabužių.
Todel Keister College yra populiari. Pamatykite mus apie speciale kainą del siuto.
KAINOS MOKYNIAMS:
Pilnas kursas su instrukcijoms \$25.00
Siyvimo kursas 10 dienų \$5.00

PRANEŠIMAI.

Paiėskau pusininko, gerai apmokamas biznis, lietuvių apgyventoj vietoj ant North Sides. Atsiųskite: 1901 WABANSIA AVE. CHICAGO, ILL.

PATIESKAU dviejų merginų mokytojų baigusių High School. Turi mokėti gerai Lietuviškai ir Angliškai. Atsiųskite sekančią adresu:
KUN. J. LIETUVNIN-KAS,
308 N. Paca st.,
BALTIMORE, MD:

Paiėskau Rozalijos Mazavitskės Kauno gub., Klaudij paviote Viešnių parapijos, Ukleknių kaime. Kas žino kur ji gyvena arba ji pati atsi-šaukite sekančią adresu:
PRANAS ŠVAZAS,
12148 Lowe Ave.,
West Pullman, Ill.

Paiėskau p. Bajorino kuris du mėnesiai atgalios ieškojo darbo per "Draugą". Tuomet jis gyveno Chicago Heights, paskui išsikėlė į So. Chicago. Aš pamėčiau jo adresą, taigi malonėkite atsiųsti sekančią adresu:
ANTANAS BAUZA,
P. A. Box 222
P. O. Box 222,
TOLLISTON, IND.

"DRAUGO" Adminis-traciją atdara nuo 8 val. ryto iki 6 val. vak. Utar-ninkais, Ketvergais ir Su-batoms iki 8 val. vakare.

DIENRAŠTIS "DRAUGAS"

Kainuoja tikrai \$3.00 Metams

Suvalkijos Zemlapis

Gaunamas "DRAUGO" KNYGYNE Kaina su prisilumimu \$1.00

REIKALINGA jaunų vyrų, kurie galėtų pasvėsti atliekamą nuo darbo laiką arba visą laiką mokyties real estate business. Padarysite pinigų besimokindami.

Atsiųskite greitai į Parkholing (Kali Grant Work) kasdieno po piet, ir klauskite pono V. Stulpinas Assistant Manager, N. W. Cor So. 48th Ave., and W. 19 St., CICERO, ILL. Telephone Cicero 225.

GERA VIETA GERAM VARGONINKUI. Lietuvių parapijoje reikia lingas yra vargoninkas. Kuris galite užimti vargoninke vietą — atsiųskite. Išligas draug su aplikacija pasiųskite šiuo adresu: "Draugo" Administracijai, 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Perduoti A. Z.

6-tas GRAŽUS BALIUS SU PROGRA-MU REENGIA. Dr-stės Bašančavos Panu ir Moto-rių kuris atsisbus nedėlioj rugs. 17 d. 1916 m. Šv. Jurgio parapijos salėj, ant 32 Pl. ir Auburn Ave., Pradžia 5 val. vak. Janga 25c. Muzika Brolių Sarpaliu.

VINCAS STANCİKAS yra mūsų įgaliotas agentas rinkti prenumeratą "Draugui" ir priiminėti pinigų Chicagoje ir apilinkėje. "DRAUGO" ADM.

Amerikos Lietuvių Mokykla Mokinama: angliskos ir Lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedytės, stenografijos, typewriting, pirkybos taisyklės, Šv. Valst. istorijos, abėlotės, geografijos, politikinės ekononijos, pilietytės, dailarasytės. Mokinimo valandos: nuo 8 iki ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30 3360 Emerald ave., CHICAGO, ILL.

LIETUVIŲ BUČERNIŲ DARBI-BININKŲ SUSIRINKIMAS TOWN OF LAKE.

Draugai bučeriai malonėkite kuo skaitlingiausiai atsilankyti. Atminkite kad šis paskutinis susirinkimas kuriame galiesti pinigai įstoto už \$1.00, o vėliau turėsite mokėti \$25.00. Taipgi bus daug svarbų apkalbėjimų. Susirinkimas įvyks serečoj Rugsėjo 13 d., 8 val. vak. Ant. Blinstrupo svet., 4501 S. Hermitage ave. Kviečia visus ORGANIZACIJA

Padarant Nuobodžias Valandas Uzimtoms

KIEKVIENAS nori visuomet pirkti dalykus už specialę kainą.

Kuomet krautuvėje nėra daug darbo, ir klerkai neturi ką veikti, tuomet gabus biznierių pašaukia

savo kostumerius per telefona nurodo jiems specialę kainą ant savo favoro, tuomi tai paverčia nuobodžias adynas į darbimėti.

Chicago Telephone Company Bell Telephone Building Official 100

MUZIKA Beethoveio Lietuvių Konservatorijoje Muzikos mokslo pradės RUGSĖJO 11 d. Mokinama skambinti pianu, smuikuoti, vargonininkavimo, dainuoti ir gro-ti ant visų pučiamųjų instru-mentų. Taipgi išguldoma teorija, harmonija ir muz. istorija. Užsirašyti į bile kurį muzikos skyrių galima die-nomis ir vakarais nuo Rugs. 1 d. A. POCIUS, DIREKTORIUS 950 W. 33rd STREET Viršium Tanaševičiaus Bankos.

Naujas Veikalas, Surengtas Vienam Balsui ir Piano MEILĖ

Jau išėjo iš spaudos. Muzika A. Aleksandravičiaus. Žodžiai L. Šilelio. Kaina 40c. Gauna-ma "Draugo" Knygyne. Pinigai galima siųsti krasos enkdeliais

PARDAVIMUL.

Parsiduoda pirmos rūšies gerimų įstaiga. Atsiųskite: 618 W. 18th St.

IŠKILMINGAS VAKARAS

Parengtas LIETUVOS VYČIŲ 24-tos kuopos Aušros Vartų parap. Ned., 17 d. Rugsėjo, 1916

M. Meldazio svetainėje 2242 W. 23 Pl. Vakaras bus labai įdomus ir margas. Bus deklamacijos, monologai, dialogai, dainos ir bus gulos-ta labai juokinga komedijė "Žydas Statinėje". Taigi gerbiams lietuviai ir lietuvaitės seni ir jauni nuosirdžiai esate kviečiami atsilankyti į tą taip prakilnų vakarėlį, o užtikriname jog busite užgan-dinti.

Po programai bus puiki muzika, šokiniai žaislai ir tt. ĮZANGA 25c ir 50c. Pradžia 7 val. vakare. Dury's atsidarys 6 val. vakare.

EXTRA NAUJIENA

Kuo tik išėjo iš spaudos šitos LABAI ĮDO-MIOS kninkelės:

1) SOCIALISTŲ NORAI IR DARBAI TIESOS ŠVIESOJE. Čia gyvas atsitikimais prirodyta, ko nori socialistai. Čia išvilka aikštėn SOCIA-LISTŲ SEKRETAI.

2) Į SOCIALISTŲ ROJŲ. Kas nori links-mų pasiskaitymų, teparka šitą kningutę.

3) GIORDANO BRUNO. Didis bedievių kan-kyns. Kas nori pažinti bedievius ir jų vadus, skaitykit šitą kningutę.

Perkant PAVIENIŲ kiekvieną kninkelę te-kaštuoja tik po 5 CENTUS. Imdamas VIENOS RŪŠIES kningelių nemažiau 100, gausi po 3 cen-tus, imdamas nemažiau 200, gausi po 2 centu, imdamas nemažiau 500, gausi po 1 centą.

Kas norėtų gauti NE VIENOS RŪŠIES, bet sudėtus iš trijų pirmųjų rūšių kningutė, tas už 200 kningutę užmokė 5 dol., o už 500 tik 8 dol.

4) MARKSAS II. Pasiremiant pačiais svarbiausiais SOCIALISTŲ DOKUMENTAIS, šitoje kningelėje yra išrodyta, kaip socialistai rengia žmonių BJAURIA VERGIJA.

Ta kninkelė yra didesnė. Perkant PAVIE-NIŲ, ji tekaštuoja tik po 8 CENTUS. Imdamas nemažiau 100, gaus po 5 CENTUS, imdamas ne-mažiau 200, gausi po 4 CENTUS, imdamas ne-mažiau 500, gausi po 2 CENTU.

Gerb. KUNIGAMS ir AGENTAMS čia GE-RIAUSIA PROGA paskleisti po žmones naudingų ir idomiu kningelių. Pasiskubinkite užsisakyti! Piningus reikia užmokėti UŽSISAKANT..

Su visais tais reikalais kreipkitės į "DRAUGAS" PUB. CO. 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.